

کالبدشکافی اقلام عمده وارداتی کشور در سال ۱۳۹۴

معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصادی

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۵۴۳۲
تیرماه ۱۳۹۶

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	۱. واردات از سال ۱۳۹۰ تاکنون
۵.....	۲. سهم ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴
۶.....	۳. برخی معیارهای طبقه‌بندی واردات براساس میزان حمایت از تولید داخل در مقابل واردات
۶.....	۱-۳. نرخ تعرفه (حقوق ورودی)
۹.....	۲-۳. واردات براساس نوع مصرف
۱۱.....	۳-۳. اولویت‌بندی گروه کالایی (جهت مدیریت ارزی)
۱۲.....	۴-۳. معیار تقسیم‌بندی کالا برحسب کد (HS)
۱۳.....	۴. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده واردات در سال ۱۳۹۴ برحسب نرخ تعرفه
۱۷.....	۵. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب نوع مصرف
۱۸.....	۶. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب گروه‌بندی کالایی
۱۹.....	۷. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب قسمت‌های ۲۱ گانه سیستم هماهنگ شده (HS)
۲۴.....	جمع‌بندی و پیشنهادها
۲۷.....	پیوست
۴۲.....	منابع و مأخذ

کالبدشکافی اقلام عمده وارداتی کشور در سال ۱۳۹۴

چکیده

اگرچه مسئله ترکیب و تحلیل اجزای واردات همواره مورد توجه سیاستگذاران و تحلیلگران اقتصادی کشور بوده، اما پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در تاریخ ۲۹ بهمن ۱۳۹۲ توسط مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و تمرکز بر بند «۶» این سیاست‌ها مبنی بر افزایش تولید داخل نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به‌ویژه در اقلام وارداتی) و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص و مباحث مطروحه توسط معظم له در ابتدای سال ۱۳۹۶ در خصوص مدیریت واردات، این موضوع در کانون توجهات قرار گرفت و سیاست‌های مختلفی از سوی سیاستگذاران اقتصادی تبیین شد که در کنار آنها، توجه به ترکیب اقلام عمده وارداتی از حیث میزان حقوق ورودی، نوع مصرف، اولویت‌بندی تخصیص ارز به کالاها و سایر طبقه‌بندی‌های کالایی می‌تواند راهگشا باشد.

به‌عبارت دیگر ورود آسیب‌ها و صدمات اقتصادی به‌واسطه برخی ضعف‌ها در حوزه نظام تجاری باعث شده مسائل و موضوعات متعددی در حوزه پدافند اقتصادی دسته‌بندی شود که از جمله آنها توجه به حوزه مدیریت واردات، علی‌الخصوص در شرایط امکان تصویب تحریم‌های تجاری و محدودیت‌های ارزی علیه کشورمان می‌باشد. از این‌رو با توجه به اهمیت مسئله در وضعیت کنونی کشور، ضروری است مسئولان امر تصویر روشنی از چارچوب کلی مسائل قابل طرح در این حوزه و نیز میزان اهمیت و اولویت آنها در تناسب با مسائل متنوع داشته باشند تا حداقل در این شرایط، اقتصاد کشور از ناحیه تصمیمات غیر کارشناسی داخلی آسیب نبیند. از این‌رو ضروری است که مسائل این حوزه شناسایی شده و اولویت‌های مدیریت واردات مشخص شود.

این گزارش می‌تواند گامی در راستای احصای برخی از مؤلفه‌های مورد نیاز برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی و کشاورزی باشد. برای دستیابی به هدف فوق در گام اول لازم است نگاهی به ترکیب واردات داشته باشیم که در این گزارش آمار واردات ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ با چهار مؤلفه میزان تعرفه، نوع مصرف، اولویت ارزی و قسمت‌بندی کالایی که حدود ۶۰ درصد ارزش کل واردات را تشکیل می‌دهد، مورد تحلیل قرار گرفته تا ارتباط آن با حمایت از تولید داخلی و مدیریت

۱. شایان توجه است که آمار تجارت خارجی در سال ۱۳۹۵ در زمان انتشار این گزارش، جنبه مقدماتی داشته و تحلیل جزئیات و اقلام کالایی آن می‌تواند با خطاهایی مواجه باشد. از این‌رو در این گزارش اقلام کالایی سال ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار گرفته است.

واردات بررسی شود.

در انتهای گزارش به برخی نکات مهم در قالب جمع‌بندی اشاره شده که عبارتند از:
الف) ۶۳ درصد از کل ارزش ۲۰۰ قلم عمده وارداتی را تنها ۴ قسمت کالایی خودرو، کشاورزی، فلزی و دارویی و شیمیایی به خود اختصاص داده است.
ب) ۲۷ قلم کالا در گروه‌های کالایی ۹ و ۱۰، پنج قلم کالای کاملاً مصرفی به ارزش ۱,۱۵۸ میلیون دلار و ۱۸ قلم کالا به ارزش ۳,۳۲۷ میلیون دلار دارای تعرفه‌های بسیار بالای ۲۶، ۳۲، ۴۰ و ۵۵ درصدی در میان ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی قرار گرفته‌اند. آمارهای فوق‌گویی آن است که امکان مدیریت واردات بخشی از این ۲۰۰ قلم کالا از طریق ابزارهایی مانند اعمال سیاست‌های تشویقی برای تولید در داخل، تغییر الگوی مصرف و اعمال محدودیت کوتاه‌مدت و هدفمند در واردات وجود دارد که می‌تواند موجب مدیریت واردات کشور در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در تقویت تولید داخلی شود.

مقدمه

جهت کنترل، نظارت و مدیریت واردات در راستای حمایت از تولید، بررسی وضعیت کنونی ترکیب و میزان واردات در اقتصاد کشور امری ضروری است. برای این منظور، در این گزارش ۲۰۰ قلم عمده واردات که حدود ۶۰ درصد از واردات رسمی سال ۱۳۹۴ را در بر می‌گیرد، از جهات مختلف مورد بررسی و طبقه‌بندی قرار گرفته است که ارائه تصویری از آمار فوق‌گویی می‌تواند کمک مؤثری برای تصمیم‌گیران اقتصادی در راستای مدیریت بهینه واردات و شناخت نقاط قوت و ضعف تولید داخلی و میزان وابستگی به واردات باشد.

صرفنظر از روند واردات، مسئله مهم دیگر این است که منابع ارزی لازم برای این حجم عظیم واردات از چه محلی تأمین می‌گردد. شایان ذکر است به اعتقاد کارشناسان این حوزه سهم زیادی از واردات کشور (بیش از ۶۰ درصد) از محل منابع ارزی حاصل از فروش نفت تأمین مالی می‌شود و واردات ایران به درآمدهای نفتی وابسته است.

این امر نشان می‌دهد که گسترش واردات به کشور، کمتر در جهت افزایش ظرفیت‌های تولیدی کشور به‌وسیله واردات کالاهای سرمایه‌ای بوده و بیشتر به واردات کالاهای واسطه‌ای که عمدتاً در مراحل پایانی زنجیره تولید قرار دارند و با ایجاد ارزش‌افزوده اندک به مصرف می‌رسند، تخصیص یافته است.

مجموعه شاخص‌های ارزیابی واردات در اقتصاد کشور اعم از تمرکز واردات از چند کشور خاص، سهم کالاهای سرمایه‌ای در ترکیب واردات و... وضعیت مناسبی از حوزه تجارت در اقتصاد ایران را ترسیم نمی‌کند. به‌علاوه، باید توجه کرد که آمار فوق‌گویی در مورد واردات، صرفاً آمارهای رسمی واردات به کشور است. اگر واردات کالای قاچاق را نیز به این مجموعه اضافه کنیم، با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از واردات قاچاق

مربوط به واردات کالاهای مصرفی می‌شود، وضعیت واردات کشور نگران‌کننده‌تر نیز خواهد شد. عموم اقتصاددانان بر این باورند که گسترش تجارت خارجی و هم‌پیوندی اقتصادی هر کشور با سایر کشورها، یکی از عوامل رشد و توسعه اقتصادی است و البته مبانی علمی محکمی برای اثبات این ادعا وجود دارد. بر مبنای این منطق، افزایش واردات با شرایطی می‌تواند به‌عنوان یک مقوله مثبت ارزیابی گردد. اما در اقتصاد ایران مشکل اینجاست که واردات، متکی به درآمدهای ناشی از صادرات غیرنفتی نیست و بخش عمده آن از طریق درآمدهای نفتی تأمین می‌گردد.

نقش تعیین‌کننده درآمدهای نفتی در واردات کشور موجب شده است که افزایش واردات نه به هم‌پیوندی اقتصاد ایران با اقتصاد جهانی، که به وابستگی اقتصاد کشور به درآمدهای نفتی منتهی گردد که این امر با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نیز مغایر است.

از سوی دیگر براساس گزارش‌های ستاد مبارزه با قاچاق، هر چند تخمین واردات کالای قاچاق به کشور در دو سال اخیر کاهش یافته، ولی هنوز رقم قابل توجهی برآورد می‌شود و با توجه به هزینه‌های واردات کالاهای قاچاق به کشور، کنترل و مهار واردات زیرزمینی و قاچاق در ردیف برنامه‌های مهم مدیریت واردات قرار می‌گیرد. از دیگر آثار مثبت مدیریت واردات می‌توان به مواردی نظیر حمایت از تولید داخلی و در نهایت، بهبود تراز پرداخت‌ها و انباشت ذخایر ارزی کشور نیز اشاره کرد.

۱. واردات از سال ۱۳۹۰ تاکنون

در ادبیات اقتصادی کالاهای مصرفی در یک کشور که از کشورهای دیگر خرید شده باشد را واردات می‌نامند.^۱ در جدول ۱ وضعیت واردات کشور از لحاظ رتبه و سهم آن در تجارت بین‌المللی نشان داده شده است.

جدول ۱. رتبه و سهم ایران در تجارت بین‌الملل در سال ۲۰۱۵

موضوع تجارت	رتبه ایران	سهم از دنیا (درصد)
واردات کالا	۵۳ از ۱۹۵	۰/۲۵
صادرات کالا	۴۲ از ۱۹۵	۰/۳۸

Source: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/trade_profiles16_e.htm.

براساس آخرین آمار سازمان جهانی تجارت، از بین ۱۹۵ کشور در سال ۲۰۱۵، رتبه ایران در واردات کالا ۵۳ بوده که سهم آن معادل ۰/۲۵ درصد از کل واردات جهان بوده است. این ارقام بیانگر آن است که واردات کشور سهم قابل توجهی در تجارت بین‌المللی به لحاظ رتبه و سهم ندارد.

جدول ۲. آمار واردات و صادرات و تراز تجاری کشور از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ (میلیون دلار)

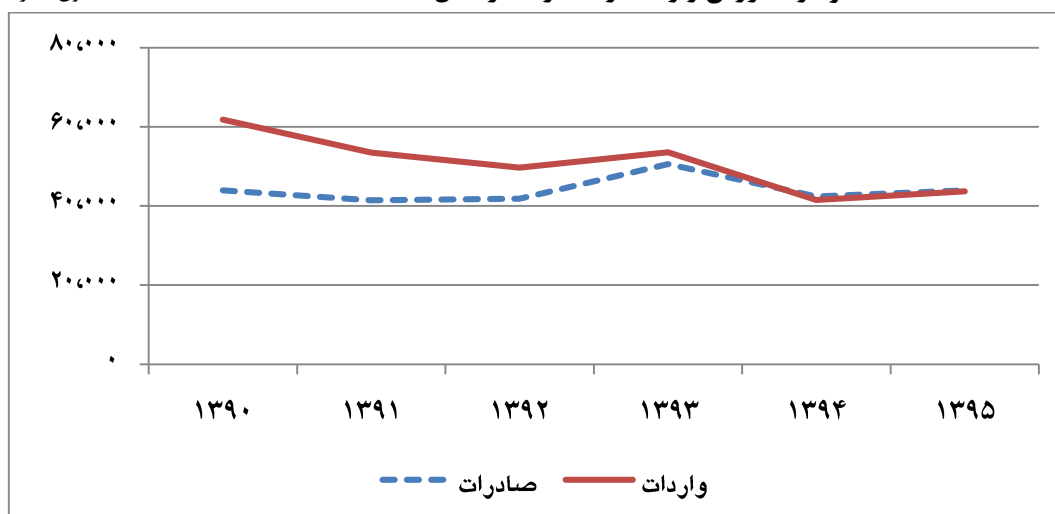
سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
صادرات	۴۳,۹۷۵	۴۱/۴۴۸	۴۱,۸۴۸	۵۰,۵۶۰	۴۲,۴۱۴	۴۳,۹۳۰
واردات	۶۱,۸۰۸	۵۳,۴۵۱	۴۹,۷۰۹	۵۳,۵۶۹	۴۱,۵۳۹	۴۳,۶۸۴
تراز تجاری	-۱۷,۸۳۳	-۱۲,۰۰۳	-۷,۸۶۱	-۳,۰۰۹	۸۷۵	۲۴۶

مأخذ: محاسبات محقق براساس اطلاعات و آمار پایگاه اینترنتی رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران به آدرس:

<http://www.irica.gov.ir/Portal/Home>

نکته: منظور از صادرات در این جدول صادرات کالا به‌علاوه گاز طبیعی و میعانات گازی (بجز نفت و تجارت چمدانی) است.

نمودار ۱. ارزش واردات و صادرات از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ (میلیون دلار)

مأخذ: محاسبات محقق براساس اطلاعات و آمار پایگاه اینترنتی رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران به آدرس:

<http://www.irica.gov.ir/Portal/Home>

علیرغم رشد واردات در دهه‌های گذشته در اقتصاد ایران، مطابق جدول ۲ میزان واردات از سال ۱۳۹۱ روند کاهشی گرفته و همانطور که مشاهده می‌شود میزان واردات در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال ۱۳۹۰ حدود ۲۰ درصد کاهش یافته است. شایان توجه است که این میزان کاهش در واردات عمدتاً به‌دلیل محدودیت‌های ارزی ناشی از تشدید تحریم‌ها و تحریم بانک مرکزی و بانک‌های تجاری و در نتیجه محدودیت انتقال پول جهت تجارت و رشد فزاینده نرخ ارز بوده است که به‌واسطه کاهش فزاینده واردات، تأمین کالاهای اساسی و کالاهای واسطه‌ای مورد نیاز برخی از بنگاه‌های تولیدی با مشکلاتی نیز مواجه گردید. ضمن اینکه واردات برخی از کالاهای مصرفی و غیرضروری (مانند محدودیت واردات برخی کالاهای گروه ۹ و ۱۰ ممنوعیت واردات خودروهای بالای ۲۵۰۰CC) نیز محدود شد. مقایسه آمار واردات سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۱۳۹۰ گویای کاهش ۱۵ درصد واردات می‌باشد. شایان توجه است که روند کاهشی واردات در سال ۱۳۹۵ متوقف شده و واردات نسبت به سال ۱۳۹۴ حدود ۵/۱۶ درصد رشد داشته است.

۲. سهم ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴

براساس آمارهای دریافت شده از گمرک جمهوری اسلامی ایران ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی کشور در سال ۱۳۹۴ در مجموع دارای وزن ۲۷/۵ میلیون تن و ارزش ۲۴/۷ میلیارد دلار بوده که حدود ۵۹/۵ درصد از کل واردات را در میان ۵,۵۶۲ ردیف کد HS که واردات از آنها صورت گرفته، به خود اختصاص داده است. این آمار حاکی از آن است که اگر دولت بخواهد در خصوص مدیریت واردات در راستای اقتصاد مقاومتی سیاستگذاری نماید، می‌تواند در گام اول با کنترل و برنامه‌ریزی روی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی اقدامات مؤثری در این راستا انجام دهد. به عبارت دیگر این امر می‌تواند هم فرصت و هم به نوعی تهدید برای کشور باشد. با توجه به تأکیدات مکرر مقام معظم رهبری در خصوص اهمیت توجه به مدیریت واردات که در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی^۱ بدان اشاره شده، می‌توان تهدید فوق را به نوعی به فرصت تبدیل کرد. شایان ذکر است کشور از ظرفیت بالقوه لازم برای مدیریت واردات و حمایت هدفمند از تولید برخی محصولات که جزء اقلام عمده وارداتی کشور محسوب شده و مزیت نسبی یا مطلق در تولید آنها وجود دارد، برخوردار است.

بنابراین با بررسی ۲۰۰ قلم عمده کالاهای وارداتی و اتخاذ تدابیر لازم می‌توان گامی سریع و مؤثر در راستای کاهش وابستگی و افزایش رقابت‌پذیری در تولید جهت سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای مدیریت واردات برداشت.

جدول ۳. ارزش و سهم واردات ۵، ۱۰، ۵۰، ۱۰۰، ۱۵۰ و ۲۰۰ قلم نخست واردات در سال ۱۳۹۴

ردیف	موضوع	ارزش دلاری (بیلیون دلار)	سهم از واردات (درصد)
۱	مجموع ۵ قلم نخست	۴,۳۴۷	۱۰/۵
۲	مجموع ۱۰ قلم نخست	۷,۲۳۳	۱۷/۴۳
۳	مجموع ۵۰ قلم نخست	۱۵,۷۲۸	۳۷/۹
۴	مجموع ۱۰۰ قلم نخست	۱۹,۹۳۱	۴۸
۵	مجموع ۱۵۰ قلم نخست	۲۲,۶۹۵	۵۴/۷
۶	مجموع ۲۰۰ قلم نخست	۲۴,۷۰۶	۵۹/۵
۷	مجموع کل واردات	۴۱,۴۸۹	۱۰۰

مأخذ: محاسبات محقق براساس آمار دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی ایران مطابق نامه شماره ۹۵/۲۱۰/۵۴۷۱۶ مورخ ۹۵/۰۹/۰۹.

مطابق جدول فوق براساس آمارهای دریافت شده از گمرک جمهوری اسلامی ایران به‌طور خلاصه ۵، ۱۰، ۵۰، ۱۰۰، ۱۵۰ و ۲۰۰ قلم نخست واردات در سال ۱۳۹۴ به‌ترتیب سهم ۱۰/۵، ۱۷/۴۳، ۳۷/۹، ۴۸، ۵۴/۷، ۵۹/۵، ۶۱/۴۳، ۶۷/۴۳، ۷۲/۴۳، ۷۷/۴۳، ۸۲/۴۳، ۸۷/۴۳، ۹۲/۴۳، ۹۷/۴۳، ۱۰۰/۴۳.

۱. سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی»:

۶. افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به‌ویژه در اقلام وارداتی) و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.
۸. مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.

۵۴/۷ و ۵۹/۵ درصدی را به خود اختصاص داده است. بنابراین مدیریت واردات ۱۰۰ قلم عمده و نخست واردات از میان ۵,۵۶۲ قلم کالای وارداتی به معنای مدیریت حدود ندریمی از واردات کشور است.

۳. برخی معیارهای طبقه‌بندی واردات براساس میزان حمایت از تولید داخل در مقابل واردات

جهت بررسی میزان حمایت از تولید داخل در مقابل واردات کالاهای خارجی می‌توان کالاهای وارداتی را براساس برخی مؤلفه‌ها طبقه‌بندی کرد. برخی از این مؤلفه‌ها و معیارها عبارتند از:

- نرخ تعرفه (نرخ حقوق ورودی)،
- طبقه‌بندی کالا برحسب نوع مصرف از حیث واسطه‌ای، سرمایه‌ای و مصرفی،
- گروه‌بندی ارزی کالاها که طی سال‌های اخیر به دلیل مشکلات کمبود ارزی و... رخ داده،
- گروه‌بندی کالاها براساس نوع کالا در سیستم هماهنگ شده (HS).

۱-۳. نرخ تعرفه (حقوق ورودی)

براساس تعاریف بین‌المللی^۱ تعرفه^۲ شامل حقوق و عوارض و سایر مالیات‌های وضع شده در مرزهای یک کشور بر کالاهای وارداتی از کشورهای دیگر است. بر این اساس تعرفه معمولاً درصدی از ارزش کالا، مبلغی معین به ازای هر واحد کالا یا تلفیقی از این دو یا هر کدام که بیشتر باشد اخذ می‌شود.^۳ تعرفه مهمترین ابزار اتخاذ سیاست جایگزینی واردات^۴ به معنای جایگزین‌سازی محصولات داخلی بجای واردات است. هدف اصلی این سیاست توسعه ظرفیت تولیدی در بخش کالا و خدمات و کاهش واردات است که قصد دارد به افزایش اشتغال و کاهش کسری حساب جاری در تراز پرداخت‌ها بیانجامد. با این حال کشورهایی که این سیاست را به صورت بلندمدت اتخاذ کرده‌اند به این اهداف به‌طور کامل دست نیافته‌اند زیرا به کشورهایی تبدیل می‌شوند که مجبورند کالاهای سرمایه‌ای را وارد کنند. از طرف دیگر اتخاذ این سیاست با اعمال محدودیت بر واردات و گسترش یارانه به تولید داخل موجب افزایش هزینه تولید و کاهش صادرات می‌شود. به این کشورها، کشورهای درون‌نگر می‌گویند. مهمترین ضربه‌ای که این سیاست بر اقتصاد وارد می‌کند آن است که بنگاه‌های اقتصادی مجبورند عوامل تولید را به قیمتی بالاتر از قیمت‌های جهانی خریداری کنند و در نتیجه قیمت تمام‌شده محصول آنها افزایش یافته و در فضای رقابتی جهانی مزیت صادراتی خود را از دست می‌دهند. بنابراین اولین ضربه این سیاست بر صادرات است.

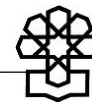
۱. سیفالله صادقی یارنبدی و مسعود طارم‌سری، فرهنگ توصیفی اصطلاحات تجارت بین‌الملل و سازمان جهانی تجارت، شرکت چاپ و نشر بازرگانی، مؤسسه مطالعات پژوهش‌های بازرگانی، وزارت بازرگانی، تهران، ۱۳۸۵.

2. Tariffe

۳. نرخ تعرفه بهینه و حمایت از تولید، گزارش با شماره مسلسل ۹۵۵۱، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۷/۱۲/۴.

4. Import Substitution

این سیاست اثر توزیع درآمدی گسترده‌ای نیز دارد، زیرا نرخ دستمزدها به‌واسطه حمایت افراطی از بخش‌های غیرمولد داخلی در کارخانجات تولیدی به‌خصوص مکان‌های شهری بالا می‌رود و اولین نتیجه آن تسریع در مهاجرت از روستا به شهر است. این سیاست در کوتاه‌مدت موجب افزایش تولید محصولات صنعتی می‌شود، ولی در بلندمدت نرخ رشد تولید به‌علت افزایش تقاضا برای محصول رقیب وارداتی کاهش می‌یابد. تعیین نرخ تعرفه از جهات بسیاری حائز اهمیت است، زیرا دولت با تعیین نرخ تعرفه بهینه می‌تواند دامنه فعالیت واردکنندگان را در این حوزه مشخص سازد و نرخ‌های تعرفه‌ای که با هدف وصول درآمدهای بیشتر برای دولت وضع می‌گردد دارای تبعاتی مانند ایجاد فضای نامناسب برای فعالان بخش تجارت و افزایش پدیده قاچاق یا گستردگی اقتصاد زیرزمینی را فراهم می‌سازد.

برای دستیابی به راه‌حلی اقتصادی برای از بین بردن قاچاق باید نرخ تعرفه‌ای را اتخاذ کرد که موقعیت قاچاق‌کننده و واردکننده رسمی به‌خصوص از نظر قیمت تمام شده یکسان شود. بسیاری از کارشناسان بر این اعتقادند که کاهش نرخ تعرفه موجبات کاهش درآمدهای دولت را فراهم خواهد کرد، ولی بررسی برخی کالاهای خاص نشان می‌دهد که کاهش نرخ تعرفه سبب افزایش واردات رسمی و در نتیجه افزایش درآمد دولت شده و به‌موازات این پدیده قاچاق نیز کاهش یافته است. علاوه بر این مزایای اقتصادی فوق، کاهش نرخ تعرفه شرایط پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی را نیز سهل‌تر می‌سازد.

اعمال نرخ تعرفه به‌عنوان یکی از ابزارهای دولت از اهمیت خاصی برخوردار است، زیرا می‌توان سیاست‌های حمایتی نظیر حمایت از تولیدات و اشتغال داخلی، سیاست‌های تنظیمی تجاری نظیر بهبود نرخ مبادله و مقابله با دامپینگ و سیاست‌های تأمین درآمدی نظیر کسب درآمدهای مالیاتی و موازنه تراز پرداخت‌ها را به کمک آن اعمال نمود.^۱

در عین حال می‌توان در مورد برخی کالاهای واسطه‌ای این‌گونه استنباط کرد که دولت بیش از دیگران از کاهش نرخ تعرفه‌ها منتفع خواهد شد، زیرا دولت خود نیز واردکننده است و وضع تعرفه بالا به‌مثابه آن است که دولت از دولت مالیات اخذ می‌نماید ضمن آن که کاهش تعرفه‌ها می‌تواند بر تسهیل فعالیت‌های تجاری بخش خصوصی تأثیر سازنده‌ای به جای گذارد و از طرفی منفعتی از کاهش تعرفه‌ها نصیب دولت می‌شود.

نرخ تعرفه حقوق ورودی (مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی) برای کلیه کالاهای وارداتی، همه‌ساله از سوی کمیسیون ماده یک آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات تعیین و به گمرک جمهوری اسلامی ایران، جهت اجرا ابلاغ می‌شود. در تعیین نرخ‌های حقوق ورودی اهداف زیر مدنظر قرار می‌گیرند که عبارتند از:

- حمایت از تولید داخلی و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های تولید داخلی

۱. نرخ تعرفه بهینه و حمایت از تولید، گزارش با شماره مسلسل ۹۵۵۱، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۷/۱۲/۴.

- ایجاد انگیزه برای صاحبان کسب و کار و اشتغال
- جایگزین کردن تولید داخلی به جای واردات
- کسب درآمد از برقراری حقوق ورودی
- تغییر در الگوی مصرف جامعه و مردم
- حمایت از اقشار آسیب‌پذیر جامعه
- جلوگیری از افزایش تورم
- مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- مبارزه با دامپینگ
- تنظیم بازار داخلی
- تأمین منابع مالی دولت
- مقابله با شرایط تحریم، بحران، خشکسالی و...

ساختار کلی نرخ‌های تعرفه در نظام تجاری ایران در جداول پیوست قانون مقررات صادرات و واردات آورده شده است. براساس مندرجات جدول ۴، حداقل نرخ تعرفه دریافتی در ایران طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۳ معادل ۲ درصد و حداکثر نرخ نیز ۱۲۰ درصد بوده است. به عبارت دیگر حداکثر نرخ حقوق ورودی طی سال‌های فوق حدود ۳۰ برابر و در سال ۱۳۹۲ حدود ۵۰ برابر حداقل نرخ حقوق ورودی می‌باشد. ضمن اینکه محاسبات نشان می‌دهد طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۵ متوسط نرخ حقوق ورودی اسمی در دامنه ۱۸/۷۳ تا ۴۸/۹۵ درصد بوده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد متوسط نرخ حقوق ورودی واقعی^۱ در تمامی سال‌های فوق از متوسط نرخ حقوق ورودی اسمی مندرج در جداول کتاب قانون مقررات صادرات و واردات بسیار پایین‌تر است. به نحوی که در برخی از سال‌ها از جمله سال ۱۳۹۱ متوسط نرخ حقوق ورودی اسمی حدود ۵/۴ برابر متوسط نرخ حقوق ورودی واقعی می‌باشد. علت این امر به ترکیب واردات و سهم بالای ارزش کالاهای مشمول نرخ تعرفه پایین همچون کالاهای اساسی، واسطه‌ای و... از کل ارزش کالاهای وارداتی و همچنین اعطای معافیت حقوق ورودی به برخی کالاها و مناطق بندری و یا برخی اشخاص مانند مرزنشینان، ملوانان، ته‌لنجی و... بازمی‌گردد. شایان ذکر است، طی سال‌های مذکور بیشترین واردات مربوط به کالاهای با تعرفه پایین که عموماً شامل کالاهای اساسی و استراتژیک و یا برخی از کالاهای گروه ۱۰ شامل خودروهای سواری وارداتی بوده که به سرزمین اصلی و یا مناطق آزاد تجاری - صنعتی وارد شده و از معافیت‌های قانونی این مناطق بهره برده‌اند.

۱. نرخ حقوق ورودی واقعی از حاصل تقسیم میزان حقوق ورودی ریالی دریافت شده بر ارزش ریالی کالاهای وارداتی به دست می‌آید.

جدول ۴. وضعیت طبقات تعرفه‌ای و میزان حقوق ورودی دریافتی طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۵

سال	تعداد طبقات تعرفه‌ای	حداقل نرخ تعرفه دریافتی	حداکثر نرخ تعرفه دریافتی	متوسط نرخ حقوق ورودی اسمی	ارزش دلاری کالاهای وارداتی (میلیون دلار)	ارزش ریالی کالاهای وارداتی (میلیارد ریال)	میزان حقوق ورودی ریالی دریافت شده (میلیارد ریال)	متوسط نرخ حقوق ورودی واقعی*
۱۳۸۹	۴۷	۴	۱۲۰	۴۷/۸	۶۴,۴۴۹	۶۶۴,۷۰۰	۷۲,۵۹۱	۱۰/۹۲
۱۳۹۰	۴۱	۴	۱۲۰	۴۸/۹۵	۶۱,۸۰۸	۶۷۳,۰۴۲	۷۷,۵۷۰	۱۱/۵۳
۱۳۹۱	۳۷	۴	۱۲۰	۴۸/۸۱	۵۳,۴۵۰	۸۳۳,۱۴۸	۷۴,۳۲۰	۸/۹۲
۱۳۹۲	۱۵	۲	۱۰۰	۲۸/۳۳	۴۹,۷۰۹	۱,۲۰۲,۵۸۰	۸۴,۹۰۹	۷/۰۶
۱۳۹۳	۱۴	۴	۱۰۰	۳۰/۲۱	۵۲,۲۴۹	۱,۳۸۲,۹۰۷	۱۳۲,۵۳۵	۹/۸۳
۱۳۹۴	۱۰	۴	۷۵	۱۸/۷۳	۴۱,۵۳۹	۱,۲۲۱,۱۸۳	۱۱۵,۵۴۲	۹/۴۶
۱۳۹۵	۸	۵	۵۵	۱۹/۲۰	-	-	-	-

مأخذ: محاسبات محقق براساس آمار دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی ایران با نامه شماره ۲۹۸/۶۰۹۴۶۰۲۲/۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۳ و نامه شماره ۴۷/۹۵/۸۷۳۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۲.

* نرخ حقوق ورودی واقعی از حاصل تقسیم میزان حقوق ورودی ریالی دریافت شده بر ارزش ریالی کالاهای وارداتی به دست می‌آید.

همان‌گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود متوسط نرخ حقوق ورودی اسمی که از میانگین ساده نرخ‌های مربوط به تمامی کالاهای مندرج در طبقه‌بندی نظام هماهنگ شده توصیف‌کننده کدگذاری کالا (HS) که در ضوابط کتاب قانون مقررات صادرات و واردات درج شده است، حاصل می‌شود طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۵ روندی نزولی داشته و این کاهش حاکی از آن است که طی دوره فوق کاهش طبقات تعرفه‌ای و کاهش تفاوت‌ها و کرانه‌های تعرفه‌ای که جزء دغدغه‌های حوزه تجارت خارجی بوده است تا حدودی محقق شده است. از سوی دیگر متوسط نرخ حقوق ورودی واقعی که به صورت واقعی از واردکنندگان اخذ شده و از حاصل تقسیم میزان حقوق ورودی ریالی دریافت شده بر ارزش کالاهای وارداتی حاصل می‌شود نیز طی دوره فوق روندی نزولی داشته و علیرغم اینکه میزان واردات طی دوره فوق از ۶۴,۴۴۹ میلیون دلار در سال ۱۳۸۹ به رقم ۴۱,۵۳۹ میلیون دلار در سال ۱۳۹۴ کاهش یافته، اما میزان حقوق ورودی دریافت شده روندی صعودی داشته و از ۷۲ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ به حدود ۱۱۶ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴ رسیده است.

بررسی برخی از شاخص‌های نظام تعرفه‌ای مانند کاهش تعداد طبقات تعرفه‌ای از ۴۷ به ۸ طبقه و یا کاهش حداکثر نرخ‌های تعرفه از ۱۲۰ درصد به ۵۵ درصد و کاهش متوسط نرخ حقوق ورودی اسمی و واقعی نشان‌دهنده روند مثبت و رو به اصلاح نظام تعرفه‌ای کشور می‌باشد.

۲-۳. واردات براساس نوع مصرف

تفکیک واردات برحسب نوع مصرف از جهات مختلفی دارای اهمیت است. میزان وابستگی بخش مصرف جامعه به تأمین نیازهای خود از محل واردات، وابستگی بخش تولید کشور به تأمین مواد اولیه و نهاده‌های

تولیدی از کشورهای خارجی، توجه به بخش تولید با افزایش سهم کالاهای وارداتی مورد نیاز تولیدکنندگان و امکان مدیریت و تخصیص بهینه و هدفمند ارز در مواقع تحریم و کمبود منابع ارزی از دلایل توجه به این تقسیم‌بندی است.

از این رو اقلام وارداتی از نظر نوع مصرف به سه دسته کالاهای سرمایه‌ای، واسطه‌ای و مصرفی تقسیم می‌شوند:

۱. **کالاهای سرمایه‌ای:**^۱ کالاهایی بادوام که مستقیماً برای تولید کالاها یا خدمات به کار گرفته می‌شود و ایجاد ارزش افزوده می‌کند. (مانند دارایی‌های ثابتی از جمله دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خط تولید)
  ۲. **کالاهای واسطه‌ای:**^۲ کالاهایی که توسط تولیدکننده برای استفاده در تولید سایر کالاها و خدمات، تغییر شکل می‌یابد یا مصرف می‌شود.^۳ این کالاها در فرآیند تولید به صورت کالایی جدید در می‌آید. (مانند مواد اولیه و نهاده‌های کالایی تولیدی)
  ۳. **کالاهای مصرفی:**^۴ کالاهای بادوام و یا بی‌دوامی که به‌طور مستقیم نیازهای مصرفی جامعه را برطرف می‌کند و هدف استفاده از آنها ایجاد ارزش افزوده نیست.
- البته از حیث درصد استفاده از هر یک از کالاهای وارداتی علاوه بر تقسیم‌بندی فوق، می‌توان کالاها را به‌صورت ترکیبی از کالاهای سرمایه‌ای - واسطه‌ای، واسطه‌ای - مصرفی و مصرفی - سرمایه‌ای تقسیم‌بندی نمود که بسته به میزان استفاده از هر یک از کالاها می‌توانند در طبقه‌بندی شش‌گانه فوق قرار گیرند به‌عنوان مثال گوشت قرمز اگر به مصرف نهایی خانوار برسد جزء کالاهای مصرفی محسوب می‌شود و اگر در تولید سایر کالاها استفاده گردد جزء کالاهای واسطه‌ای است.

جدول ۵. آمار تفکیک واردات بر حسب نوع مصرف طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۵ (میلیون دلار)

۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۳		۱۳۹۲		۱۳۹۱		۱۳۹۰		عنوان
سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	
۶۳	۲۵,۹۹۵	۶۷/۹	۲۷,۰۷۷	۶۸	۳۴,۸۵۴	۷۳	۳۶,۲۴۸	۷۵	۴۰,۱۴۷	۷۰	۴۳,۵۵۰	واسطه‌ای
۱۹/۶	۸,۰۷۰	۱۸/۵	۷,۳۸۸	۱۸	۹,۱۷۳	۱۴	۷,۱۶۳	۱۵	۷,۷۸۸	۱۷	۱۰,۳۲۲	سرمایه‌ای
۱۵	۶,۲۶۳	۱۳/۶	۵,۴۰۵	۱۴	۶,۹۷۰	۱۳	۶,۲۹۸	۱۰	۵,۵۱۶	۱۳	۷,۹۳۰	مصرفی

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان توسعه تجارت

<http://farsi.tpo.ir/index.aspx?siteid=1&pageid=5415>

نکته: در سال ۱۳۹۵ حدود ۲/۴ درصد از کالاها در هیچ کدام از سه گروه مندرج در جدول طبقه‌بندی نشده‌اند.

1. Capital Goods

2. Intermediate Goods

۳. منصور مدرس، فرهنگ توصیفی واژگان برنامه‌ریزی و توسعه، انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۸۵، ص ۲۴۷.

4. Consuming Goods

مطابق جدول ۵، حدود ۷۰ درصد از کل واردات کشور به کالاهای واسطه‌ای اختصاص دارد. کالاهای مصرفی کمترین سهم را داشته و روند ورود کالاهای سرمایه‌ای نیز در حال کاهش است. هرچند در نگاه اول، واردات کالاهای واسطه‌ای می‌تواند با تأمین مواد اولیه مورد نیاز بخش تولید، برخی از صنایع را در داخل کشور رقابتی‌تر کند با این حال به اعتقاد برخی از کارشناسان، افزایش فزآینده سهم کالاهای واسطه‌ای می‌تواند نشان‌دهنده میزان وابستگی صنایع داخلی به تأمین مواد اولیه از خارج کشور باشد و فرآیند تولید برخی از کالاهای واسطه‌ای مانند قطعه‌سازان را نیز با مشکلاتی مواجه سازد و یا نشان‌دهنده پایین بودن امنیت غذایی کشور به دلیل وابستگی به تأمین کالاهای اساسی کشاورزی از طریق واردات است.

شایان توجه است که ورود کالاهای سرمایه‌ای به شرط وجود ظرفیت‌های لازم، با توجه به انتقال دانش فنی به داخل کشور و امکان بومی شدن آن توسط صنایع داخلی، می‌تواند به عنوان اولویت وارداتی کشور مورد نظر قرار گیرد.

بررسی اجمالی سیاست‌های دولت و قوانین مجلس در حوزه مدیریت واردات گویای آن است که سیاست‌های متخذه بیشتر معطوف به کنترل واردات رسمی کالاهای مصرفی از طریق وضع تعرفه‌های بالا و یا ایجاد محدودیت برای این دسته از کالاهای وارداتی بوده که بعضاً منجر به واردات غیررسمی و قاچاق برخی از کالاهای مصرفی لوکس شده است. همچنین حمایت از تولیدکنندگان کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه از جمله تولیدکنندگان قطعات و پیش‌نیازهای تولید بسیار کم‌رنگ بوده که منجر به بروز مشکلاتی برای برخی از تولیدکنندگان کالاهای واسطه‌ای در کشور شده است.

۳-۳. اولویت‌بندی گروه کالایی (جهت مدیریت ارزی)

با توجه به تشدید تحریم‌های بانکی و نفتی و بروز نوسانات شدید در نرخ ارز در سال ۱۳۹۲؛ اتخاذ تدابیر لازم جهت استفاده بهینه از منابع ارزی کشور اجتناب‌ناپذیر شد.

در این راستا وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی موضوع اولویت‌بندی کالاها به ده گروه کالایی را مطرح و دسته‌بندی آنها به ترتیب ذیل صورت پذیرفت:

۱. کالاهای اساسی
۲. دارو و مواد اولیه دارویی
۳. مواد اولیه تولیدات صنعتی و کشاورزی و پتروشیمی
۴. مواد اولیه تولیدات، روغن‌های خوراکی و تولید مواد کانی
۵. اجزاء، مواد و قطعات واسطه‌ای و منفصله CKD و مواد شیمیایی
۶. قطعات نیمه مونتاژ شده SKD
۷. کالاهای نیمه ساخته یا آماده مونتاژ مثل پمپ‌ها، الکترو موتورها، لاستیک‌های خودرویی و ابزارآلات

۸. کالاهای سرمایه‌ای ماشین‌آلات

۹. کالاهای نهایی بادوام

۱۰. کالاهای نهایی و مصرفی، مواد اولیه صنعتی، کشاورزی نیمه‌ساخته و یا ساخته شده غیرضروری^۱

در این اولویت‌بندی کالاها به ده گروه تقسیم شده‌اند که درجه اهمیت گروه کالایی یک از همه بیشتر و عمده کالاهای لوکس و تجملی در گروه ده قرار گرفته‌اند. البته این اولویت‌بندی به مرور دستخوش تغییرات شد و دولت نیز به صورت قدم به قدم شروع به اختصاص ارز به کالاها از گروه یک به بالا کرد.

همچنین در برخی از مقاطع زمانی، واردات و ثبت سفارش کالاهای گروه ده ممنوع شده بود که براساس مصوبه شهریورماه ۱۳۹۵ هیئت وزیران،^۲ تعداد ۵۷۳ ردیف از تعرفه‌های جداول کتاب قانون مقررات صادرات و واردات تغییر یافته که از این تعداد، حقوق ورودی ۵۵۱ ردیف تعرفه‌ای بین ۵ تا ۵۰ درصد افزایش یافته و این تغییرات تنها مختص به کالاهای مندرج در گروه ده نمی‌باشند و سایر گروه‌ها را نیز شامل می‌شود. علاوه بر این بند «۲» تصویب‌نامه شماره ۱۶۹۰۹۲/ت/۵۲۸۹۴-هـ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ هیئت وزیران حذف گردید که در آن مقرر شده بود ثبت سفارش و ورود کالاهای گروه ده صرفاً با ارز متقاضی بوده و مشمول پرداخت دو برابر سود بازرگانی می‌باشد و این بدان معناست که در حال حاضر هیچ کالایی مشمول پرداخت دو برابر سود بازرگانی نمی‌باشد. به عبارت دیگر در حال حاضر ملاک انجام رویه واردات و صادرات کتاب قانون مقررات واردات و صادرات می‌باشد که در آن تمامی موارد فوق اصلاح گردیده است.

۳-۴. معیار تقسیم‌بندی کالا برحسب کد (HS)

براساس نظام طبقه‌بندی هماهنگ (HS)،^۳ یا همان سامانه هماهنگ شده یک سامانه بین‌المللی است که توسط WTO به اجرا درآمده و در این سامانه تمام کالاها براساس یک کد ۸ یا ۱۰ رقمی طبقه‌بندی شده که ۴ یا ۶ رقم اول بین کشورهای عضو مشترک است و ۲ یا ۴ رقم بعدی در کشورهای مختلف کشور می‌تواند متفاوت باشد. براساس این استاندارد، کالاها در ۲۱ قسمت و ۹۸ فصل تقسیم می‌شود که ۹۸ فصل شامل فصل ۱ (حیوانات زنده) تا فصل ۹۸ (قطعات منفصله ماشین‌آلات راهسازی، خودرو و سایر ماشین‌آلات) بوده و از جهت قسمت نیز تعداد قسمت‌های کالایی براساس نظام طبقه‌بندی هماهنگ (HS) که شامل ۲۱ قسمت جداگانه است^۴ از قسمت ۱ (حیوانات زنده؛ محصولات حیوانی)

1. <http://www.cbi.ir/showitem/11054.aspx>

۲. مصوبه هیئت وزیران به شماره ۷۰۶۷۲/ت/۵۲۳۳۴ هـ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۳ در رابطه با تغییر مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی. 3 Harmonized System

۳. فتح‌اله ناری، سعید غلامی‌باغی و سیدخشیابار سیدشکری، طرح پژوهشی نقش تعرفه‌ها در واردات و نظام مناسب در تعیین تعرفه کالاهای وارداتی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی، گروه بازرگانی، پاییز ۱۳۸۷.

تا قسمت ۲۱ (اشیای هنری، اشیای کلکسیون و عتیقه) تمامی کالاهای وارداتی را طبقه‌بندی و در خود جای داده است.

۴. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده واردات در سال ۱۳۹۴ برحسب نرخ تعرفه

وضع حقوق ورودی و تعیین نرخ بهینه تعرفه یکی از عوامل مهم در حمایت از تولید داخلی است، زیرا بسیاری از کالاهای تولیدی کشور مواد اولیه و واسطه‌ای مورد نیاز خود را از محل واردات تأمین می‌کنند. به شرط تعیین نرخ‌های تعرفه به صورت کاملاً بهینه و کارشناسی توسط کمیسیون ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، نرخ تعرفه برخی از کالاها با هدف کاهش واردات آنها بالا تعیین شده است و کالاهایی که نرخ تعرفه پایین دارند عمدتاً در زمره کالاهایی هستند که هدفی برای محدودیت واردات آنها در راستای حمایت از تولید در نظر گرفته نشده است.

جهت بررسی وضعیت تعرفه‌ای ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور، این اقلام به چهار دسته: اقلام وارداتی با نرخ‌های ۴، ۵ و ۷ درصدی (تعرفه پایین) و نرخ‌های ۹ و ۱۰ درصدی (تعرفه متوسط)، نرخ‌های ۱۵ و ۲۰ درصدی (تعرفه بالا) و نرخ‌های ۲۶، ۳۲، ۴۰، ۵۵ و ۸۶ درصدی (تعرفه بسیار بالا) تقسیم‌بندی شده است. در جدول ۶ مشخص شده است که چه تعداد و سهمی از ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در نرخ‌های تعرفه پایین، متوسط، بالا و بسیار بالا قرار گرفته‌اند.

جدول ۶. ترکیب ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب میزان نرخ حقوق ورودی (تعرفه)

(میلیون دلار)

نرخ حقوق ورودی	نرخ‌های ۷ و ۴٫۵ درصدی (تعرفه پایین)				نرخ‌های ۹ و ۱۰ درصدی (تعرفه متوسط)				نرخ‌های ۱۵ و ۲۰ درصدی (تعرفه بالا)				نرخ‌های ۲۶، ۳۲، ۴۰، ۵۵ و ۸۶ درصدی (تعرفه بسیار بالا)			
	تعداد اقلام کالایی	سهم (درصد)	ارزش	ارزشی (درصد)	تعداد اقلام کالایی	سهم (درصد)	ارزش	ارزشی (درصد)	تعداد اقلام کالایی	سهم (درصد)	ارزش	ارزشی (درصد)	تعداد اقلام کالایی	سهم (درصد)	ارزش	ارزشی (درصد)
۱۲۸	۶۴	۱۶٫۱۴۲	۶۵/۳۹	۲۱	۱۰/۵	۱٫۹۲۵	۷/۷۹	۳۳	۱۶/۵	۳٫۳۱۲	۱۳/۴	۱۸	۹	۳٫۳۲۷	۱۳/۴۶	
مجموع	قلم ۲۰۰															

مأخذ: محاسبات محقق براساس آمار دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی ایران مطابق نامه شماره ۹۵/۲۱۰/۵۴۷۱۶ مورخ ۹۵/۰۹/۰۹/۱۳۹۵.

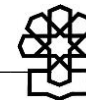
براساس جدول ۶ از ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ حدود ۱۲۸ قلم کالا با حقوق ورودی ۴، ۵ و ۷ درصد دارای سهم ارزشی ۶۵ درصدی می‌باشند. همچنین حدود ۵۴ ردیف تعرفه دارای تعرفه ۹، ۱۰، ۱۵ و ۲۰ درصد با سهم ارزشی ۲۱/۱۶ می‌باشد و مابقی کالاها که حدود ۱۸ ردیف تعرفه با تعرفه‌های (۲۶، ۳۲، ۴۰، ۵۵ و ۸۶ درصد) می‌باشند، تنها حدود ۱۳/۵ درصد از ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ را به خود اختصاص داده است.

جدول ذیل گویای آن است که سهم کالاهای وارداتی با نرخ تعرفه بسیار بالا در بین اقلام عمده

وارداتی ناچیز بوده و بیشتر اقلام وارداتی عمده دارای تعرفه پایین هستند. در بین ۲۰۰ قلم عمده وارداتی ۱۸ کالای ذیل دارای بیشترین نرخ تعرفه می‌باشند.

مطابق جدول ۷ اقلامی مانند خودرو، قند و شکر، برنج، یخچال، پارچه، لاستیک، لوازم آرایشی، ماهی، اسباب‌بازی‌های چرخ‌دار و تجهیزات برقی ترافیکی جزء اقلامی هستند که علی‌رغم وضع تعرفه بالا به جهت کاهش و کنترل واردات آنها و یا حمایت از تولید داخلی در فهرست اقلام عمده وارداتی قرار دارند.

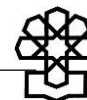

جدول ۷. هجده کالای دارای بیشترین نرخ تعرفه در بین ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			درصد حقوق ورودی	سهام ارزشی از کل واردات	ارزش دلاری (میلیون دلار)	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۵۵	۱/۲۶	۵۲۳	سایر وسایل نقلیه، دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی جرقه‌ای - احتراقی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ سی‌سی اما از ۲۵۰۰ سی‌سی بیشتر نباشد غیر از آمبولانس و نوع هیبریدی	۸۷۰۳۲۳۲۹	۱
۹	۰	۱	۰	۵۵	۰/۲۰	۸۴	قند و شکر تصفیه شده غیرمذکور در جای دیگر آماده مصرف	۱۷۰۱۹۹۰۰	۲
۱	۰	۱	۰	۴۰	۱/۶۴	۶۸۰	برنج نیمه سفیدشده یا کامل سفیدشده حتی صیقلی یا براق شده	۱۰۰۶۳۰۰۰	۳
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۴۰	۱/۲۷	۵۲۵	سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر ۱۵۰۰ سی‌سی تا ۲۰۰۰ سی‌سی بجز آمبولانس و هیبریدی	۸۷۰۳۲۳۱۹	۴
۵	۰	۰	۱	۴۰	۰/۲۱	۸۷	شکر تصفیه نشده بدون اضافه کردن مواد خوشبوکننده یا مواد رنگ‌کننده از نیشکر	۱۷۰۱۱۱۰۰	۵
۸	۱	۰	۰	۴۰	۰/۲۰	۸۲	وسایل نقلیه حمل‌ونقل کالا، با موتور جرقه‌ای - احتراقی، به وزن ناخالص وسیله نقلیه (g.v.w) حداکثر ۵ تن	۸۷۰۴۳۱۰۰	۶
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۴۰	۰/۱۹	۷۹	سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر بیشتر از ۱۰۰۰ سی‌سی اما از ۱۵۰۰ سی‌سی بیشتر نباشد بجز آمبولانس‌ها و خودروهای هیبریدی	۸۷۰۳۲۲۹۰	۷
۶	۰	۰	۱	۴۰	۰/۱۳۰	۵۴	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ cc با ساخت داخل کمتر از ۱۴ درصد	۹۸۸۷۰۳۱۱	۸
۱۰	۰	۰	۱	۳۲	۰/۱۹	۷۹	انواع کابینت یخچال، یخچال فریزر، فریزر و ساید بای ساید	۸۴۱۸۹۹۳۰	۹
۷	۰	۰/۲	۰/۸	۳۲	۰/۱۷	۷۲	پارچه‌های تاروپودباف، رنگری شده، از نخ رشته‌های سنتتیک، با حداقل ۸۵ درصد رشته‌های پلی استرستوره	۵۴۰۷۵۲۰۰	۱۰
۷	۰	۰	۱	۳۲	۰/۱۲۶	۵۲	سایر پارچه‌های نسجی آغشته شده یا اندوده یا منطبق شده با مواد پلاستیکی غیرمذکور در جای دیگر	۵۹۰۳۹۰۹۰	۱۱

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			درصد حقوق ورودی	سهام ارزشی از کل واردات	ارزش دلاری (میلیون دلار)	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۷	۰	۰	۱	۳۲	۰/۰۸۸	۳۷	پارچه‌های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا منطبق شده با پلی وینیل کلراید (C.V.P)	۵۹۰۳۱۰۰۰	۱۲
۶	۰	۰	۱	۲۶	۱/۵۱	۶۲۷	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ CC با ساخت داخل ۱۴ درصد تا کمتر از ۳۰ درصد به استثنای لاستیک	۹۸۸۷۰۳۱۲	۱۳
۷	۰	۰/۷	۰/۳	۲۶	۰/۳۸	۱۵۸	تایر بادی نو از کائوچو برای اتومبیل سواری (همچنین اتومبیل‌های استیشن واگن و اتومبیل‌های مسابقه)	۴۰۱۱۱۰۰۰	۱۴
۹	۰	۰/۹	۰/۱	۲۶	۰/۱۴۱	۵۸	فرآورده‌های زیبایی و آرایشی و فرآورده‌هایی برای مراقبت از پوست غیر از اقلام مشمول ردیف‌های ۳۳۰۴۱۰۰۰ لغایت ۳۳۰۴۹۱۰۰	۳۳۰۴۹۹۰۰	۱۵
۳	۰	۰/۲	۰/۸	۲۶	۰/۱۱۳	۴۷	ماهی تیلاپیا (Oreochromis spp) فیله منجمد	۰۳۰۴۶۱۰۰	۱۶
۹	۰	۱	۰	۲۶	۰/۱۰۴	۴۳	سه‌چرخه‌ها، روروک‌ها، اتومبیل‌های رکاب‌زنی و اسباب‌بازی‌های چرخدار مشابه؛ کالسکه‌های عروسک؛ سایر اسباب‌بازی‌ها؛ مدل‌های کوچک اندازه شده «مقیاس و مدل‌های تفریحی مشابه، خواه کار کند یا نکند؛ پازل‌هایی از کلیه انواع»	۹۵۰۳۰۰۱۰	۱۷
۶	۱	۰	۰	۲۶	۰/۰۹۵	۳۹	تجهیزات برقی علامت دادن ایمنی یا کنترل ترافیک، برای جاده، راه‌های آبی داخلی، تسهیلات پارکینگ، تأسیسات بندری یا باند فرودگاه	۸۵۳۰۸۰۰۰	۱۸

مأخذ: همان.

۵. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب نوع مصرف

جهت بررسی ترکیب ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور برحسب نوع مصرف، این کالاها در ۶ دسته: سرمایه‌ای، مصرفی، واسطه‌ای، سرمایه‌ای - واسطه‌ای، مصرفی و مصرفی - سرمایه‌ای طبقه‌بندی شده‌اند. در جدول ۸ مشخص شده است که چه تعداد و سهمی از ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در زمره کالاهای فوق قرار گرفته‌اند.

جدول ۸. ترکیب ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب نوع مصرف (میلیون دلار)

کالاهای واسطه‌ای				کالاهای مصرفی				کالاهای سرمایه‌ای			
سهم	ارزش	سهم	تعداد	سهم	ارزش	سهم	تعداد	سهم	ارزش	سهم	تعداد
ارزشی	دلاری	تعدادی	اقلام	ارزشی	دلاری	تعدادی	اقلام	ارزشی	دلاری	تعدادی	اقلام
(درصد)		(درصد)	کالایی	(درصد)		(درصد)	کالایی	(درصد)		(درصد)	کالایی
۶۱/۵۶	۱۵,۲۰۹	۶۱/۵	۱۲۳	۴/۶۹	۱,۱۵۸	۲/۵	۵	۱۴/۲۰	۳,۵۰۹	۱۹	۳۸
کالاهای مصرفی - سرمایه‌ای				کالاهای واسطه‌ای - مصرفی				کالاهای سرمایه‌ای - واسطه‌ای			
سهم	ارزش	سهم	تعداد	سهم	ارزش	سهم	تعداد	سهم	ارزش	سهم	تعداد
ارزشی	دلاری	تعدادی	اقلام	ارزشی	دلاری	تعدادی	اقلام	ارزشی	دلاری	تعدادی	اقلام
(درصد)		(درصد)	کالایی	(درصد)		(درصد)	کالایی	(درصد)		(درصد)	کالایی
۶/۲۴	۱,۵۴۲	۳/۵	۷	۱۲/۰۳	۲,۹۷۱	۱۱/۵	۲۳	۱/۲۷	۳۱۵	۲	۴

مأخذ: همان.

همان‌گونه که در جدول ۸ مشاهده می‌شود از بین ۲۰۰ قلم عمده واردات ۱۲۳ قلم مربوط به کالاهای واسطه‌ای، ۳۸ قلم مربوط به کالاهای سرمایه‌ای و تنها ۵ ردیف مربوط به کالاهای مصرفی است. همچنین ۲۳ ردیف مربوط به کالاهای واسطه‌ای - مصرفی، ۷ ردیف مربوط به کالاهای مصرفی - سرمایه‌ای و ۴ ردیف مربوط به کالاهای سرمایه‌ای - واسطه‌ای می‌باشد.

همچنین از منظر ارزشی نیز بیشترین سهم مربوط به کالاهای واسطه‌ای با ۶۲ درصد و کمترین سهم نیز مربوط به کالاهای سرمایه‌ای - واسطه‌ای با یک درصد می‌باشد. این ارقام حاکی از آن است که سهم بالایی از واردات مربوط به کالاهای واسطه‌ای بوده و کاهش واردات آنها می‌تواند موجب عدم تأمین مواد اولیه مربوط به برخی از بخش‌های تولیدی گردد. هر چند لازم است در بلندمدت به شرط وجود منابع موجود، سیاست‌هایی جهت حمایت از تولید این قبیل کالاها مورد نظر قرار گیرد.

در بین ۲۰۰ قلم عمده وارداتی پنج کالای ذیل به‌عنوان کالای مصرفی محسوب می‌شوند.

جدول ۹. ارزش پنج قلم کالای مصرفی در بین ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴

(میلیون دلار/ درصد)

شماره تعرفه	شرح تعرفه	ارزش دلاری	سهم از واردات	حقوق ورودی
۱۷۰۱۹۹۰۰	قند و شکر تصفیه شده غیرمذکور در جای دیگر آماده مصرف	۸۴	۰/۲	۵۵
۱۰۰۶۳۰۰۰	برنج نیمه سفیدشده یا کامل سفیدشده حتی صیقلی یا براق شده	۶۸۰	۱/۶۴	۴۰
۹۵۰۳۰۰۱۰	سه‌چرخه‌ها، روروک‌ها، اتومبیل‌های رکاب‌زنی‌واسباب‌بازی‌های چرخدار مشابه؛ کالسه‌های عروسک؛ سایر اسباب‌بازی‌ها؛ مدل‌های کوچک اندازه شده «مقیاس و مدل‌های تفریحی مشابه، خواه کار کنند یا نکنند؛ پازل‌هایی از کلیه انواع»	۴۳	۰/۱۰۴	۲۶
۸۵۱۷۱۲۱۰	گوشی تلفن همراه	۲۳۱	۰/۵۶	۵
۲۴۰۲۲۰۰۰	سیگار حاوی توتون	۱۲۰	۰/۲۹	۴

مأخذ: همان.

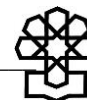
اقلام کالایی فوق شامل قند و شکر، برنج، اسباب‌بازی چرخدار، گوشی تلفن همراه و سیگار جزء کالاهایی هستند که به‌صورت ۱۰۰ درصد مصرفی بوده و با این‌حال در زمره ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور قرار گرفته‌اند.

علاوه بر کالاهای فوق اقلامی مانند موز، گوشت گاو منجمد، تایر، چای فله، عدس، الیاف و پارچه، لوازم آرایشی، ماهی، سوزن، دارو و... در زمره کالاهای واسطه‌ای - مصرفی هستند که در فهرست ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور در سال ۱۳۹۴ قرار گرفته‌اند.

۶. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب گروه‌بندی کالایی

با تشدید تحریم‌ها در بخش واردات، نظام اولویت‌بندی در ثبت سفارش و تخصیص ارز در دستور کار قرار گرفت. در بازه زمانی ۱۳۹۱/۲/۹ تا ۱۳۹۱/۷/۴ چهار الگو در اولویت‌بندی اجرا شد تا در نهایت نظام اولویت‌بندی ده‌گانه‌ای در بخش واردات پیاده گردید که براساس آن کالاها به سه گروه «اساسی و مهم»، «نهاده‌های تولیدی و کالاهای واسطه‌ای» و «ممنوعه برای واردات» طبقه‌بندی می‌شود.

در ذیل جهت بررسی ترکیب ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور برحسب گروه‌بندی ده‌گانه مربوط به تخصیص ارز کالاها در سه گروه ۱ و ۲ (کالاهای اساسی و دارو)، گروه ۹ و ۱۰ (کالاهای مصرفی و لوکس) و گروه ۳ تا ۸ (سایر کالاها) تقسیم‌بندی شده‌اند.

جدول ۱۰. ترکیب ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب گروه‌بندی کالایی (میلیون دلار/درصد)

۱ و ۲ (کالاهای اساسی و دارو)				۷، ۶، ۵، ۴، ۳ و ۸ (سایر کالاها)				۱۰، ۹ (مصرفی و لوکس)			
تعداد	سهم	ارزش	سهام	تعداد	سهم	ارزش	سهام	تعداد	سهم	ارزش	سهام
اقلام کالایی	تعدادی	دلاری	دلاری	اقلام کالایی	تعدادی	دلاری	دلاری	اقلام کالایی	تعدادی	دلاری	دلاری
۲۹	۱۴/۵	۶،۵۴۵	۲۶/۵	۲۷	۱۴/۵	۳،۵۸۳	۱۳/۵	۵۹	۱۴،۵۵۷	۷۲	۱۴۴

مأخذ: همان.

مطابق جدول ۱۰ از نظر ارزشی حدود ۵۹ درصد ارزش دلاری شامل ۱۴۴ قلم کالا از ۲۰۰ قلم عمده واردات مربوط به گروه کالایی ۳ تا ۸، ۲۶/۵ درصد ارزش دلاری شامل ۲۹ قلم کالا مربوط به گروه کالایی ۱ و ۲ و حدود ۱۴/۵ درصد ارزش دلاری شامل ۲۷ قلم کالا نیز مربوط به گروه ۹ و ۱۰ می‌باشد. بنابراین از منظر تعدادی و ارزش بیشترین ردیف تعرفه مربوط به گروه کالایی ۳ تا ۸ است. وجود ۲۷ قلم کالا با ارزش حدود یک‌هفتم واردات ۲۰۰ قلم عمده کالای وارداتی در گروه‌های ۹ و ۱۰ که عمدتاً شامل کالاهای مصرفی می‌باشد می‌تواند به‌عنوان یکی از حوزه‌های مورد نظر سیاستگذاران برای مدیریت واردات در دستور کار قرار گیرد.

البته شایان توجه است که قرار گرفتن کالا در گروه ۹ و ۱۰ لزوماً به معنای لوکس بودن کالا نیست و ممکن است واردات برخی از این کالاها برای برخی از بخش‌های کشور ضروری باشد. با این حال درخصوص برخی از آنها مانند انواع یخچال که در گروه ۱۰ قرار داشته و جزء ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور است، می‌توان تأمل بیشتری داشت.

۷. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب قسمت‌های ۲۱ گانه سیستم هماهنگ شده (HS)

جهت بررسی ترکیب ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور برحسب تقسیم‌بندی کد HS این کالاها در ۲۱ قسمت مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همان‌گونه که در جدول ۱۱ مشاهده می‌شود براساس آمار متخذه از گمرک جمهوری اسلامی ایران بیشترین سهم ارزشی مربوط به قسمت ۱۶ کتاب قانون مقررات صادرات و واردات با عنوان ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزا و قطعات آنها با سهم ۲۴/۵ درصد و کمترین آن مربوط به قسمت ۲۰ با عنوان کالاها و مصنوعات گوناگون با سهم حدود ۰/۲ درصد می‌باشد.

جدول ۱۱. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۹۴ برحسب
قسمت‌های ۲۱ گانه کتاب قانون مقررات واردات و صادرات

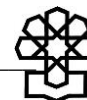
ردیف	قسمت	عنوان	ارزش (میلیون دلار)	سهم ارزشی (درصد)	تعداد	سهم تعدادی (درصد)
۱	۱۶	ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزا و قطعات آنها و...	۶,۰۴۹	۲۴/۴۸	۶۱	۳۱
۲	۲	محصولات نباتی	۵,۳۰۴	۲۱/۴۷	۱۲	۶
۳	۱۵	فلزات معمولی و مصنوعات آنها	۲,۳۱۳	۹/۳۶	۲۲	۱۱
۴	۶	محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن	۱,۹۸۸	۸/۰۵	۲۳	۱۲
۵	۱۷	وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها	۱,۶۹۴	۶/۸۶	۱۲	۶
۶	۴	محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و...	۱,۱۸۳	۴/۷۹	۷	۴
۷	۲۱	اشیای هنری، اشیای کلکسیون یا عتیقه	۱,۰۶۷	۴/۳۲	۶	۳
۸	۷	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد، کائوچو و اشیای...	۹۹۸	۴/۰۴	۱۴	۷
۹	۳	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی، فرآورده‌های...	۸۶۲	۳/۴۹	۴	۲
۱۰	۱۰	خمیرچوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت	۷۷۶	۳/۱۴	۹	۵
۱۱	۱	حیوانات زنده، محصولات حیوانی	۶۷۸	۲/۷۴	۵	۳
۱۲	۹	چوب و اشیای چوبی، زغال چوب، چوب‌پنبه و اشیای چوب‌پنبه‌ای...	۵۸۲	۲/۳۵	۶	۳
۱۳	۱۱	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۴۶۱	۱/۸۷	۷	۴
۱۴	۱۸	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل...	۴۰۴	۱/۶۳	۷	۴
۱۵	۵	محصولات معدنی	۳۰۲	۱/۲۲	۴	۲
۱۶	۲۰	کالاها و مصنوعات گوناگون	۴۳	۰/۱۷	۱	۱
مجموع ۲۰۰ قلم عمده			۲۴,۷۰۶	۱۰۰	۲۰۰	۱۰۰

مأخذ: همان.

براساس جدول فوق بیشترین اقلام عمده وارداتی برحسب قسمت‌های ۲۱ گانه کتاب قانون مقررات واردات و صادرات مربوط به قسمت ۱۶ کتاب^۱ می‌باشد که شامل بخش‌های ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزا و قطعات آنها و... با سهم ۲۴/۵ درصدی می‌باشد که عمدتاً شامل منفصله نیمه‌ساخته (S.K.D) و قطعات کاملاً منفصله (C.K.D) می‌باشند که تعرفه آنها به میزان هشتاد درصد

۱. این قسمت شامل دو فصل:

فصل ۸۴- راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار و آبگرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ اجزا و قطعات آنها و -فصل ۸۵- ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها؛ دستگاه‌های ضبط و پخش صوت، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی می‌باشد.

(۸۰ درصد) و ده درصد (۱۰ درصد) تعرفه اقلام^۱ واردات ساخت کامل (C.B.U)^۲ است و این بدان معناست که مواد اولیه و واسطه‌ای با نرخ کمتری نسبت به کالاهای نهایی وارد کشور می‌شوند تا بتوان علاوه بر حمایت از تولید، میزان اشتغال را با ایجاد ارزش افزوده افزایش داد و عموماً دارای حقوق گمرکی بین ۵ تا ۱۵ درصد می‌باشند.

محصولات نباتی که قسمت دوم^۳ کتاب می‌باشد با سهمی بالغ بر ۲۱ درصد در رتبه دوم واردات ۲۰۰ قلم کالای وارداتی در سال ۱۳۹۴ قرار دارد. محصولات نباتی دارای حقوق گمرکی ۵ تا ۵۵ درصدی می‌باشند و در رتبه دوم فهرست واردات به کشور قرار دارد. نکته قابل توجه اینکه فصل ۱۰ که شامل غلات می‌باشد جزء کالاهای اساسی و استراتژیک است و در این قسمت قرار دارد. از سوی دیگر با توجه به آنکه، مجاری اثرگذاری تحریم‌ها عمدتاً از طریق کانال‌هایی است که اقتصاد ایران با اقتصاد بین‌الملل ارتباط دارد و یکی از مهمترین آنها واردات کالاهای اساسی و استراتژیک است. برای مصون ماندن از فشارها و تهدیدات فوق‌الذکر توجه به افزایش توان مقاومت اقتصاد داخلی بسیار حائز اهمیت است. زیرا اثرگذاری بر تصمیمات سیاسی از طریق اعمال تحریم‌ها در رابطه با جنبه‌های حساس و آسیب‌پذیر اقتصاد ایران و جلوگیری از واکسینه شدن این اقتصاد در مقابل تحریم‌ها، از جمله اصولی هستند که تحریم‌کنندگان در وضع تحریم‌ها به آنها توجه می‌کنند.

واردات فلزات معمولی و مصنوعات آنها در رتبه سوم ۲۰۰ قلم عمده کالای وارداتی با سهم حدود ۹/۴ درصدی در سال ۱۳۹۴ قرار دارد که شامل ۱۲ فصل می‌باشد.^۴ با توجه به آنکه فلزاتی که در این

۱. گزارش با عنوان: اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح لغو بند «۵۸» قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور» با شماره مسلسل: ۲۲۰۱۳۱۷۸، مرکز پژوهش‌های مجلس

۲. ماده (۱۲) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی، مصوب ۱۳۸۸/۸/۲۵ - جهت حمایت از تولید داخل، تعرفه قطعات منفصله نیمه‌ساخته (S.K.D) و قطعات کاملاً منفصله (C.K.D) تلفن همراه، لوازم برقی خانگی و سایر وسایل برقی (به‌استثنای خودرو و صنایع فناوری پیشرفته (های تک) با تأیید وزارت صنایع) نسبت به تعرفه واردات ساخت کامل (C.B.U) آنها به ترتیب هشتاد درصد (۸۰٪) و ده درصد (۱۰٪) تعیین می‌گردد. کلیه اقلامی که قبلاً توسط دولت، جداول تعرفه‌ای بلندمدت (دوساله و بیشتر) و یا قوانین خاص برای آنها تدوین و اعلام گشته است با توجه به برنامه‌ریزی قبلی و اقدام احتمالی سرمایه‌گذاران به تشخیص وزارت صنایع و معادن از مفاد این بند مستثناست.

۳. این قسمت شامل ۹ فصل:

فصل ۶- نباتات زنده و محصولات گلکاری

فصل ۷- سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی

فصل ۸- میوه‌های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند

فصل ۹- قهوه، چای، ماته و ادویه

فصل ۱۰- غلاف

فصل ۱۱- محصولات صنعت آردسازی؛ مالت؛ نشاسته و فکول؛ اینولین؛ گلوتن گندم

فصل ۱۲- دانه و میوه‌های روغن‌دار؛ دانه و بذر و میوه‌های گوناگون؛ نباتات صنعتی یا دارویی؛ کاه و نواله

فصل ۱۳- انگورها؛ صمغ‌ها؛ رزین‌ها و سایر شیره‌ها و عصاره نباتی

فصل ۱۴- مواد قابل بافت؛ سایر محصولات نباتی که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نباشد.

۴. این قسمت شامل ۱۲ فصل:

فصل ۷۲- چدن، آهن و فولاد

فصل ۷۳- مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد

فصل ۷۴- مس و مصنوعات از مس

فصل ۷۵- نیکل و مصنوعات از نیکل

فصل ۷۶- آلومینیم و مصنوعات از آلومینیم

فصل ۷۷- (برای احتیاجات آتی سیستم هماهنگ شده در نظر گرفته شده است)

فصل ۷۸- سرب و مصنوعات از سرب

فصل ۷۹- روی و مصنوعات از روی

فصل ۸۰- قلع و مصنوعات از قلع

فصل ۸۱- سایر فلزات معمولی؛ سرمته‌ها؛ مصنوعات از این مواد

قسمت قرار می‌گیرند به‌عنوان محصولات صنایع مادر محسوب می‌شوند و از سوی دیگر به‌دلیل دارا بودن منابع انبوه سنگ آهن در کشور از یک‌سو و ارزان بودن انرژی و فراوان بودن نیروی کار، می‌توان از آن به‌عنوان یک مزیت نسبی و نقطه قوت کشور یاد کرد که به‌دلیل دارا بودن کثرت حلقه‌های ارتباطی با دیگر بخش‌های اقتصادی و صنعتی از اهمیت خاصی برخوردار است و حدود ۲,۳۱۳ میلیون دلار از واردات کشور را در سال ۱۳۹۴ به‌خود اختصاص داده است.

رتبه بعدی واردات از حیث ارزشی مربوط به قسمت ۶ کتاب است که این قسمت نیز شامل ۱۱ فصل^۱ می‌باشد که محصولات دارویی نیز در این قسمت قرار دارد که همانند محصولات نباتی جزء محصولات اساسی و استراتژیک محسوب می‌شوند. با توجه به آنکه تأمین ذخایر دارویی به‌ویژه در شرایط تحریم یکی از دغدغه‌های اصلی کشور بوده است لازم است در این راستا تدابیر لازم جهت عدم وابستگی به واردات دارو با انجام سرمایه‌گذاری‌های لازم صورت پذیرد. شایان ذکر است ایران از لحاظ مصرف دارو، جزء ۱۰ کشور نخست دنیا است به‌طوری که متوسط مصرف سرانه هر ایرانی سالیانه ۳۸۰ عدد دارو است که بیش از استاندارد جهانی است و در قاره آسیا مقام اول را به‌خود اختصاص داده است. علاوه بر این سهم شرکت‌های داروسازی داخلی از ارزش ریالی بازار دارویی کشور حدود ۵۵ درصد بوده و این سهم در سال‌های اخیر روند نزولی داشته است. حدود ۴۵ درصد از داروهای مورد نیاز کشور مستقیماً از مسیر واردات تأمین می‌شود. حفظ سهم ۵۵ درصدی شرکت‌های داخلی هم تا حد زیادی وابسته به واردات مواد اولیه از خارج کشور است.^۲

وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها در رتبه پنجم قرار دارد که حدود ۶/۸ درصد از ارزش ۲۰۰ قلم عمده واردات را به‌خود اختصاص داده است. از سوی دیگر با توجه به ضعف‌ها و چالش‌هایی که بازار تولید خودروهای داخلی دارند و ضعف آنها در تأمین نیاز مصرف‌کنندگان و مشکلات کیفیت تولید آنها، واردات خودرو سود و منافع بالایی برای عده‌ای از واردکنندگان خودرو داشته است.

فصل ۸۲-ابزارها، ابزارآلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال، اجزا و قطعات این مصنوعات از فلزات معمولی

فصل ۸۲-مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی

۱. فصل ۲۸- محصولات شیمیایی غیرآلی؛ ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها

فصل ۲۹- محصولات شیمیایی آلی

فصل ۳۰- محصولات دارویی

فصل ۳۱- کودها

فصل ۳۲- عصاره‌های دباغی یا رنگرزی؛ تاننها و مشتقات آنها؛ مواد رنگی (Dyes)، پیگمانها و سایر مواد رنگ‌کننده (Colouring)؛ رنگ‌ها و ورنی‌ها؛ بنانه‌ها؛ مرکب‌ها

فصل ۳۳- روغن‌های اسانس‌ی و شبه‌رزین‌ها (رزینوئیدها)؛ محصولات عطرسازی یا پاکیزگی آماده و فرآورده‌های آرایشی

فصل ۳۴- صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان‌کننده، موم‌های مصنوعی، موم‌های آماده، فرآورده‌های صیقل دادن و جلا دادن، شمع و اشیا همانند خمیرهای قالب‌گیری و ترکیبات دندانسازی براساس گچ

فصل ۳۵- مواد آلبومینوئید؛ محصولات براساس نشاسته یا فکول تغییر یافته؛ چسب‌ها؛ آنزیم‌ها

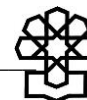
فصل ۳۶- باروت و مواد منفجره؛ اشیا آتش‌بازی؛ کبریت؛ آلیاژهای آتش‌زا؛ مواد قابل اشتعال

فصل ۳۷- محصولات عکاسی و سینماتوگرافی

فصل ۳۸- محصولات گوناگون صنایع شیمیایی

۲. گزارش با عنوان: «ارزیابی وضعیت نظام دارویی کشور» شماره مسلسل ۱۲۶۶۴، مرکز پژوهش‌های مجلس

صنعت خودروسازی یکی از صنایع مهم در اقتصاد هر کشور است. این صنعت به دلیل دارا بودن حلقه‌های پیشین و پسین و گسترده بودن زنجیره تأمین آن در برخی از کشورها جزء صنایع مادر و استراتژیک به حساب می‌آید.^۱

به عبارت دیگر صنعت خودرو به دلیل ارتباط با بیش از ۶۰ صنعت دیگر به «صنعت صنایع» یا «لکوموتیو صنایع» مشهور است. در ساخت خودرو، مجموعه‌ای از تکنولوژی‌های فلزی، پلاستیک، شیمیایی، چوب، پارچه، عایق، شیشه، الکتریکی، الکترونیکی، متالوژی، طراحی، مدیریت، اقتصاد و... دخالت دارند. این صنعت در میان ۲۸ صنعت دیگر به لحاظ پیوندهای پسین دارای رتبه ۲ و از نظر پیوندهای پیشین حائز رتبه ۱۹ است.^۲

موضوع واردات خودروهای سواری از خارج کشور همواره دارای حساسیت‌های خاص و ویژه‌ای بوده است. برخی کارشناسان واردات این کالا را به عنوان واردات کالای لوکس و غیرضروری تلقی کرده و آن را عاملی مخرب برای تولید داخلی قلمداد کرده و برخی دیگر به این موضوع به عنوان عاملی برای ایجاد رقابت در بازار خودرو و افزایش کیفیت تولید داخل نگاه می‌کنند و آن را یک ضرورت برای پاسخ‌دهی به تقاضای داخلی می‌دانند. به همین دلیل همواره اختلاف‌نظرهایی در خصوص میزان نرخ حقوق ورودی این کالا و محدودیت‌های مقداری و توقف‌هایی که در ثبت سفارش این کالا به وجود می‌آید وجود داشته و دارد.

از طرفی در شرایط فعلی نیز با توجه به رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مبنی بر سوق یافتن به سمت اقتصاد مقاومتی، حساسیت‌هایی برای واردات خودروهای سواری وجود دارد.^۳ در این راستا ساماندهی نظام حاکم بر تعیین تعرفه (نرخ حقوق ورودی) خودرو سواری با جهت‌دهی ورود خودروهایی با حجم موتور و میزان مصرف اندک به جای واردات خودروهای لوکس و گران‌قیمت و ایجاد رقابت در فضای تولید ملی با سیاست‌گذاری توسط دولت و مجلس شورای اسلامی و نیز بازنگری در آیین‌نامه ضوابط فنی واردات خودرو (مصوب سال ۱۳۸۲)، قانون حمایت از مصرف‌کننده خودرو (مصوب سال ۱۳۸۶) و آیین‌نامه اجرایی آن (مصوب سال ۱۳۸۹) با هدف ثبات در بازار، ایجاد رقابت و حذف رانت برای عده‌ای از واردکنندگان و جلوگیری از تغییرات غیرمنطقی قیمت‌ها می‌تواند به عنوان یکی از راهکارها برای جلوگیری از خروج ارز از کشور پیشنهاد شود.

سایر قسمت‌ها که ۲۰۰ قلم عمده واردات در سال ۱۳۹۴ را به خود اختصاص داده است دارای سهمی حدود ۲۹/۷ درصد و ۱۱ قسمت می‌باشد که شامل: محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها (سهم ۴/۸

۱. محمدنبی شهیک‌تاش و عماد کاظم‌زاده، پاییز ۱۳۹۲.

۲. سازمان توسعه تجارت ایران، نگاهی به صنعت خودرو در ایران و جهان، دفتر توسعه صادرات کالا، گروه برق و مکانیک، خردادماه ۱۳۹۲.
۳. بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در جمع رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت به مناسبت هفته دولت مورخ ۱۳۹۲/۶/۵؛ محور سیزدهم از ۱۵ توصیه رهبر انقلاب به دولت روحانی عبارت بود از:
۱۲. پرهیز از واردات بی‌رویه و تأثیر منفی آن بر تولید داخلی «موضوع واردات، فقط از طریق تعرفه حل نخواهد شد. دولت باید در خصوص واردات کالاهای غیرضروری و تجملی سختگیری بیشتری انجام دهد و اعمال قدرت کند».

درصدی)، اشیای هنری، اشیای کلکسیون یا عتیقه (سه‌م ۴/۳ درصدی)، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد، کائوچو (سه‌م ۴ درصدی)، چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی (سه‌م ۳/۵ درصدی)، خمیرچوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت (سه‌م ۳/۱ درصدی)، حیوانات زنده، محصولات حیوانی (سه‌م ۲/۸ درصدی)، چوب و اشیای چوبی، زغال چوب، چوب‌پنبه و اشیاء چوب‌پنبه‌ای (سه‌م ۲/۴ درصدی)، مواد نسجی و مصنوعات از این مواد (سه‌م ۱/۹ درصدی)، آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش (سه‌م ۱/۶ درصدی)، محصولات معدنی (سه‌م ۱/۲ درصدی) و کالاهای و مصنوعات گوناگون (سه‌م ۰/۲ درصدی) از ارزش ۲۰۰ قلم عمده کالاهای وارداتی در سال ۱۳۹۴ می‌باشد.

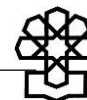
جمع‌بندی و پیشنهادها

۱. بررسی روند واردات در شش سال گذشته گویای کاهش ارزش واردات می‌باشد. به این صورت که واردات حدود ۶۲ میلیارد دلاری در سال ۱۳۹۰ به کمتر از ۴۴ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۵ رسیده است و این موضوع نشان‌دهنده امکان مدیریت واردات و کاهش ارزش دلاری آن می‌باشد.

۲. در سال ۱۳۹۴ حدود ۵۵۶۰ ردیف کالای وارداتی به کشور وارد شده است که تنها ۲۰۰ قلم نخست و عمده واردات حدود ۶۰ درصد ارزش واردات را تشکیل می‌دهند. این آمار گویای آن است که مدیریت واردات این ۲۰۰ قلم از طریق ابزارهایی مانند اعمال سیاست‌های تشویقی برای تولید در داخل، تغییر الگوی مصرف و اعمال محدودیت در واردات می‌تواند به معنای مدیریت حدود ۶۰ درصد واردات کشور به ارزش ۲۴/۷ میلیارد دلار باشد.

۳. درخصوص تفکیک کالاهای وارداتی براساس معیارهایی مانند کالاهای مورد نیاز، غیرضروری، لوکس، تجملی و... شایان ذکر است که هیچ معیار مشخصی برای طبقه‌بندی کالاها در این حوزه‌ها وجود نداشته و با توجه به فقدان آمار دقیق تولید تمامی کالاهای مشابه داخلی و همچنین وجود تفاوت‌هایی در کیفیت کالاهای وارداتی در مقایسه با تولید داخلی، امکان ارائه معیارهایی برای واردات مشابه تولید داخلی نیز بسیار مشکل است. از این‌رو جهت بررسی تمایل و یا عدم تمایل سیاستگذاران به واردات می‌توان از برخی مؤلفه‌ها از جمله، نرخ تعرفه (حقوق ورودی)، نوع مصرف (واسطه‌ای، سرمایه‌ای و مصرفی) و گروه‌بندی تخصیص ارز استفاده کرد.

۴. نرخ حقوق ورودی اسمی مندرج در جداول پیوست قانون مقررات صادرات و واردات گویای کاهش محسوس این نرخ از ۴۷/۸ درصد در سال ۱۳۸۹ به ۱۹/۲ درصد در سال ۱۳۹۵ است که در راستای کاهش هزینه‌های واردات و تسهیل فضای کسب‌وکار یکی از راهکارهای کاهش انگیزه اقدام به قاچاق محسوب می‌شود. همچنین نرخ حقوق ورودی واقعی به معنای نسبت مالیات بر واردات اخذ شده به کل ارزش واردات در طول سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ از ۱۰/۹۲ درصد به ۹/۴۶ درصد رسیده است. تفاوت

نرخ حقوق ورودی اسمی و واقعی به سهم بالاتر کالاهای سرمایه‌ای و مواد اولیه (دارای نرخ تعرفه پایین) در میان کالای وارداتی و وجود معافیت‌های منطقه‌ای، کالایی و... در واردات بازمی‌گردد. با این حال روند کاهش نرخ تعرفه و کاهش طبقات تعرفه‌ای از ۴۷ طبقه در سال ۱۳۸۹ به ۸ طبقه در سال ۱۳۹۵، گویای اصلاح نظام تعرفه‌ای کشور و تسهیل نظام تجاری است.

۵. بررسی ترکیب واردات کشور برحسب نوع مصرف گویای سهم حدود ۸۵ درصدی برای کالای واسطه‌ای و سرمایه‌ای و سهم حدود ۱۵ درصدی برای کالاهای مصرفی است. هر چند در نگاه اول این ترکیب واردات به نفع تولید قلمداد می‌شود ولی نشان‌دهنده وابستگی تولیدات داخلی به تأمین مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و یا تأمین کالاهای اساسی کشاورزی از خارج از کشور می‌باشد.

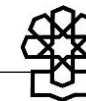
۶. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی برحسب تعرفه گویای آن است که ۱۸ قلم کالا به ارزش ۳,۳۲۷ میلیون دلار دارای تعرفه‌های بسیار بالا ۲۶، ۳۲، ۴۰ و ۵۵ درصدی می‌باشند و سیاستگذار با هدف جلوگیری از واردات، حمایت از تولید داخلی و یا کسب درآمد از محل واردات به تعیین تعرفه بالا برای این کالاها پرداخته است. این ۱۸ قلم کالا حدود ۱۳/۵ درصد از کل ارزش ۲۰۰ قلم عمده را تشکیل می‌دهند و عمدتاً شامل کالاهایی مانند فولاد، قند و شکر، برنج، یخچال، پارچه، لاستیک، لوازم آرایش، ماهی، اسباب‌بازی چرخ‌دار و تجهیزات برقی ترافیکی می‌شود. بررسی این اقلام گویای آن است که برخی از این کالاها مانند خودرو در مواقع محدودیت‌های ارزی می‌توانند به‌عنوان کالای هدف سیاستگذاران برای محدودیت واردات مورد نظر قرار گیرند و برخی دیگر مانند لاستیک، قند و شکر و ماهی می‌توانند در زمره کالاهای دارای مزیت تولید در داخل مورد نظر سیاستگذاران قرار گرفته و درخصوص کالایی مانند یخچال نیز تولیدکنندگان داخلی با بهبود کیفیت تولید و تأمین سلیقه مصرف‌کنندگان نسبت به مدیریت واردات اقدام نمایند.

۷. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی برحسب نوع مصرف گویای آن است که ۱۲۳ قلم کالا به ارزش بیش از ۱۵ میلیارد دلار کالای واسطه‌ای تلقی شده و تنها ۵ قلم کالا به ارزش حدود ۱,۱۵۸ میلیون دلار کالای کاملاً مصرفی در بین ۲۰۰ قلم عمده وارداتی قرار گرفته است. این پنج قلم عبارتند از: قند و شکر، برنج، سه‌چرخه چرخ‌دار، گوشی تلفن همراه و سیگار حاوی توتون که بخش عمده‌ای از این کالاها با اصلاح ساختار تولید و یا انجام سرمایه‌گذاری‌های مشترک میان ایران با کشورهای صاحب تکنولوژی می‌تواند نیاز داخلی را تأمین نماید. علاوه بر کالاهای فوق ۲۳ قلم کالای واسطه‌ای - مصرفی نیز در فهرست ۲۰۰ قلم عمده وارداتی قرار گرفته‌اند که می‌توان سیاست‌های متناسب جهت تقویت تولید داخل آنها را در ضمن تدوین استراتژی توسعه صنعتی کشور مورد توجه قرار داد.

۸. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم کالای عمده وارداتی برحسب گروه‌بندی کالایی گویای آن است که ۲۷ قلم از این کالاها به ارزش حدود ۳/۵ میلیارد دلار در گروه‌های ۹ و ۱۰ قرار گرفته‌اند که انواع یخچال وارداتی

به‌عنوان یکی از کالاهای گروه ۱۰ محسوب شده و می‌توان با اصلاح و تقویت فرآیند تولید و تأمین سلايق مصرف‌کنندگان داخلی نسبت به تأمین نیاز داخلی از محل تولید داخلی اقدام کرد.

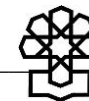
۹. طبقه‌بندی ۲۰۰ قلم عمده کالای وارداتی برحسب قسمت‌بندی کالایی گویای آن است که تنها ۴ قسمت، خودرو، کالای کشاورزی، فلزی و دارویی و شیمیایی حدود ۶۳/۳۶ درصد از کل ارزش ۲۰۰ قلم عمده را شامل می‌شود و سیاستگذاران حمایت از تولیدات داخلی با تمرکز بر این چهار قسمت می‌توانند نسبت به مدیریت واردات در بخش عمده‌ای از کالای وارداتی اقدام نمایند.

فهرست ۲۰۰ قلم عمده وارداتی کشور در سال ۱۳۹۴ برحسب ارزش دلاری، سهم از واردات، نرخ حقوق ورودی، نوع مصرف و اولویت گروه کالایی

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهم از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهم سرمایه‌ای	سهم مصرفی	سهم واسطه‌ای						
۱	۰	۰	۱	۴	۳/۳۹	۱,۴۰۵,۲۲۷,۳۴۸	ذرت دامی	۱۰۰۵۹۰۱۰	۱
۳	۰	۰	۱	۷	۲/۰۸	۸۶۲,۲۷۰,۰۶۲	سایر گندم به‌صورت دانه بجز گندم دامی	۱۰۰۱۱۹۹۰	۲
۳	۰	۰	۱	۴	۱/۷۵	۷۲۷,۶۵۵,۴۲۷	لوبیای سویا بجز دانه حتی به‌صورت خرد شده	۱۲۰۱۹۰۰۰	۳
۱	۰	۱	۰	۴۰	۱/۶۴	۶۸۰,۰۲۷,۱۷۹	برنج نیمه سفیدشده یا کامل سفیدشده حتی صیقلی یا براق شده	۱۰۰۶۳۰۰۰	۴
۱	۰	۰	۱	۷	۱/۶۲	۶۷۲,۰۹۰,۹۰۰	کنجاله و سایر آخال‌های جامد، حتی خردشده یا به هم فشرده به شکل حبه یا گلوله که از استخراج روغن سویا به دست می‌آید	۲۳۰۴۰۰۰۰	۵
-	-	-	-	-	۱۰/۵	۴,۳۴۷,۲۷۰,۹۱۷	مجموع ۵ قلم نخست		
۶	۰	۰	۱	۲۶	۱/۵۱	۶۲۷,۰۱۳,۵۹۳	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ CC با ساخت داخل ۱۴ درصد تا کمتر از ۳۰ درصد به‌استثنای لاستیک	۹۸۸۷۰۳۱۲	۶
۸	۱	۰	۰	۷	۱/۴۴	۵۹۷,۰۹۷,۷۹۶	سایر ماشین‌آلات و دستگاه‌های به هم فشردن، شکل دادن یا قالب‌گیری سوخت‌های معدنی جامد، خمیرهای سرامیکی و سایر محصولات معدنی، ماشین‌های درست کردن قالب‌های ریخته‌گری از ماسه	۸۴۷۴۸۰۰۰	۷
۵	۰	۰	۱	۴	۱/۴۱	۵۸۶,۹۳۳,۶۹۳	ماژول نمایشگر متشکل از صفحه lcd یا led پلاسما فقط دارای برد آدرس‌دهی	۸۵۲۹۹۰۲۰	۸
۵	۰	۰	۱	۴	۱/۳۳	۵۴۹,۸۳۲,۰۵۲	محصولات از فولادهای ممزوج تخت فقط گرم نوردشده به‌صورت طومار که در جای دیگر ذکر نشده، با پهنای ۶۰۰ mm یا بیشتر	۷۲۲۵۳۰۰۰	۹
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۴۰	۱/۲۷	۵۲۵,۲۶۰,۰۰۲	سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر ۱۵۰۰ CC تا ۲۰۰۰ CC بجز آمبولانس و هیبریدی	۸۷۰۳۳۳۱۹	۱۰
-	-	-	-	-	۱۷/۴۳	۷,۲۳۳,۴۰۸,۰۵۳	مجموع ۱۰ قلم نخست		

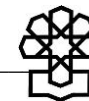
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۵۵	۱/۲۶	۵۲۳,۱۳۲,۰۵۶	سایر وسایل نقلیه، دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی جرقه‌ای - احتراقی با حجم سیلندر CC ۲۰۰۰ اما از CC ۲۵۰۰ بیشتر نباشد غیر از آمبولانس و نوع هیبریدی	۸۷۰۳۳۲۹	۱۱
۹	۰	۰/۷	۰/۳	۴	۱/۲۴	۵۱۵,۳۲۸,۳۹۷	موز سبز تازه یا خشک کرده	۸۰۳۱۰۰۰	۱۲
۱	۰	۰	۱	۴-۷	۱/۰۸	۴۴۶,۴۲۰,۶۴۲	جو به‌استثنای بذر	۱۰۰۳۹۰۰۰	۱۳
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۱/۰۵	۴۳۶,۸۵۳,۹۳۲	سایر مکمل‌های دارویی برای خرده‌فروشی که تولید داخلی مشابه ندارند	۳۰۰۴۹۰۹۰	۱۴
۱	۰	۰/۵	۰/۵	۱۰	۰/۸۶	۳۵۵,۶۳۲,۵۰۵	سایر قطعات بی‌استخوان منجمد از نوع گاو	۲۰۲۳۰۹۰	۱۵
۱	۰	۰	۱	۷	۰/۸۲	۳۳۹,۱۱۵,۶۸۳	روغن خام سویا	۱۵۰۷۱۰۰۰	۱۶
۴	۰	۰	۱	۱۵	۰/۶۵	۲۷۱,۲۹۰,۸۸۳	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت و گرم‌نورد شده به‌شکل طومار با پهنای mm۶۰۰ یا کمتر به ضخامت کمتر از mm۳	۷۲۰۸۳۹۰۰	۱۷
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۶۵	۲۶۸,۲۷۴,۲۵۸	سایر ماشین‌ها و دستگاه‌های مکانیکی با کار خاص غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۷۹۸۹۹۰	۱۸
۵	۰	۰	۱	۱۰	۰/۶۴	۲۶۷,۰۹۲,۰۴۳	تخته فیبر تراکمی متوسط (mdf) با ضخامت بیش از ۹ میلی‌متر کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	۴۴۱۱۱۴۱۰	۱۹
۹	۰/۳	۰/۷	۰	۲۰	۰/۶۳	۲۵۹,۶۰۹,۵۹۲	دستگاه تهویه مطبوع دوتکه (split unit) از نوع دیواری	۸۴۱۵۱۰۱۰	۲۰
۶	۰	۰	۱	۱۵	۰/۶۱	۲۵۱,۱۶۲,۵۷۷	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری بنزینی با حجم سیلندر CC۲۰۰۰ با ساخت داخل ۵۰ درصد و بیشتر به‌استثنای لاستیک	۹۸۸۷۰۳۱۴	۲۱
۱	۰	۰	۱	۲۰	۰/۶۰	۲۴۸,۹۶۶,۹۶۰	روغن دانه آفتابگردان، روغن گلرنگ یا زعفران	۱۵۱۲۱۱۰۰	۲۲
۹	۰	۱	۰	۵	۰/۵۶	۲۳۰,۸۹۲,۲۶۰	گوشی تلفن همراه	۸۵۱۷۱۲۱۰	۲۳
۱	۰	۰	۱	۱۰	۰/۵۴	۲۲۴,۲۱۷,۴۸۵	پالم اوپل در ظروف ۲۰۰ لیتری و بیشتر	۱۵۱۱۹۰۱۰	۲۴
۹	۱	۰	۰	۲۰	۰/۵۱	۲۱۳,۲۵۰,۳۹۹	دستگاه‌های فرستنده و گیرنده تلفن همراه	۸۵۱۷۶۱۳۰	۲۵
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۴۹	۲۰۵,۱۴۶,۵۰۵	محصولات تخت نوردشده از فولاد ممزوج فقط گرم نوردشده به پهنای mm۶۰۰ یا بیشتر	۷۲۲۵۴۰۰۰	۲۶

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
							به‌صورت غیرطومار غیرمذکور در جای دیگر		
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۴۶	۱۹۱,۳۸۴,۲۶۰	آنتی‌سرم‌ها دیگر مشتقات خونی و محصولات مصونیت‌بخش حتی اگر تغییر یافته یا از طریق فرآیندهای بیوتکنولوژیک به‌دست آمده باشند	۳۰۰۲۱۰۰۰	۲۷
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۴۴	۱۸۳,۷۲۶,۰۸۴	سایر داروهایی که تولید داخلی ندارند دارای هورمون یا محصولات ۲۹۳۷ فاقد آنتی‌بیوتیک غیرمذکور	۳۰۰۴۳۹۹۰	۲۸
۱	۰	۰	۱	۱۵	۰/۴۳	۱۷۸,۳۵۳,۵۴۶	کره بسته‌بندی شده به‌صورت بسته‌های بیش از ۵۰۰ گرم	۴۰۵۱۰۲۰	۲۹
۷	۰	۰	۱	۴	۰/۴۲	۱۷۳,۲۶۱,۹۹۷	اجزا و قطعات توربین‌های بخار	۸۴۰۶۹۰۰۰	۳۰
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۳۸	۱۵۹,۰۳۵,۸۲۶	سایر کاغذ مقوا قشر نرزه اندود نشده به وزن حداقل ۴۰ و حداکثر ۱۵۰ گرم بدون الیاف یا با حداکثر ۱۰ درصد وزن کلی الیاف	۴۸۰۲۵۷۰۰	۳۱
۵	۰	۰	۱	۱۵	۰/۳۸	۱۵۹,۰۱۲,۸۳۵	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت فقط سرد نوردشده به شکل طومار، با پهنای حداقل ۶۰۰ mm به ضخامت ۵/۰ تا ۱ میلی‌متر	۷۲۰۹۱۷۰۰	۳۲
۷	۰	۰/۷	۰/۳	۲۶	۰/۳۸	۱۵۷,۵۸۱,۱۵۲	تأیر بادی نو از کائوچو برای اتومبیل سواری (همچنین اتومبیل‌های استیشن واگن و اتومبیل‌های مسابقه)	۴۰۱۱۱۰۰۰	۳۳
۷	۰	۰/۳	۰/۷	۲۰	۰/۳۷	۱۵۴,۲۴۷,۳۶۷	چای سیاه و چای تخمیر شده کوبیده در بسته‌بندی غیر خرده‌فروشی	۹۰۲۴۰۱۰	۳۴
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۳۷	۱۵۳,۲۳۳,۳۰۹	ماشین‌های نوردگرم و ماشین‌های نوردگرم و سرد توأم شده برای فلزات	۸۴۵۵۲۱۰۰	۳۵
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۳۷	۱۵۲,۵۴۸,۷۶۳	ماشین‌های بافندگی تاروپودباف برای پارچه‌بافی به عرض بیش از ۳۰ Cm از نوع بدون ماکو	۸۴۴۶۳۰۰۰	۳۶
۶	۱	۰	۰	۴	۰/۳۷	۱۵۲,۳۶۸,۴۴۰	سوئیچ، روتر، هاب، هاب سوئیچ، فایروال، مالتی پلکسر، بی‌رأس، اکسس پوینت، دی اس لم و کانورتور شبکه کامپیوتر	۸۵۱۷۶۲۳۰	۳۷
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۳۴	۱۴۲,۶۳۴,۲۱۱	چوب اره شده یا ناهمواری گرفته شده از درازا، لایه‌بری شده با ضخامت بیش از ۶mm از تیره کاج	۴۴۰۷۱۰۰۰	۳۸
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۳۳	۱۳۶,۶۰۲,۴۰۹	دانه آفتابگردان، حتی خردشده	۱۲۰۶۰۰۰۰	۳۹

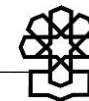
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۶	۰/۸	۰	۰/۲	۴	۰/۳۳	۱۳۵،۸۱۲،۱۳۰	بوژی محرک و بوژی راهنمای لکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا یا نواقل روی خط راه‌آهن	۸۶۰۷۱۱۰۰	۴۰
۵	۰	۰	۱	۱۵	۰/۳۳	۱۳۵،۶۳۶،۸۷۱	مکمل غذایی	۲۱۰۶۹۰۸۰	۴۱
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۳۲	۱۳۴،۴۱۹،۵۱۹	سایر داروهای حاوی هورمون‌های استروئیدی مشتقات یا مشابه‌های ساختاری آنها که تولید داخلی ندارند	۳۰۰۴۳۲۹۰	۴۲
۶	۰	۰	۱	۱۰	۰/۳۰	۱۲۵،۱۴۲،۵۲۱	قوطی و جعبه چندلایه به هم فشرده از لایه‌های متفاوت که لایه‌های مختلف متشکله در پروسه تولید به صورت یکنواخت و همگن به هم اتصال داده شده باشند برای بسته‌بندی مواد غذایی	۴۸۱۱۹۰۲۰	۴۳
۲	۰	۰/۵	۰/۵	۴	۰/۳۰	۱۲۴،۹۳۲،۰۰۰	لوازم مصرفی آنژیوگرافی و آنژیوپلاستی (صرفاً شامل شیت شریانی - انواع کاتر (قلب، عروق، مغز) - بالن - استنت - استنت گراف - گاید وایر - کویل - مسدودکننده (occluder) - رابط فشار قوی - دریچه هموستاتیس - منیفولد)	۹۰۱۸۳۹۲۵	۴۴
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۲۹	۱۲۲،۰۶۲،۷۷۷	سنگ آهن به هم فشرده شده و کنسانتره‌های آن به غیر از پیریت‌های آهن تفته شده	۲۶۰۱۱۲۰۰	۴۵
۹	۰	۱	۰	۴	۰/۲۹	۱۲۰،۲۳۳،۲۸۶	سیگار حاوی توتون	۲۴۰۲۲۰۰۰	۴۶
۵	۰	۰/۱	۰/۹	۷	۰/۲۸	۱۱۷،۳۹۱،۶۵۶	الیاف سنتتیک غیریکسره، از آکرلیک یا مدآکرلیک، حلاجی نشده، شانه نزده یا برای نخ‌ریسی عمل‌آوری نشده	۵۵۰۳۳۰۰۰	۴۷
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۲۸	۱۱۵،۸۸۶،۲۴۰	ماشین‌آلات کار کردن روی کائوچو یا مواد پلاستیکی یا برای ساختن محصولات از این مواد، غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۷۷۸۰۰۰	۴۸
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۲۶	۱۰۷،۶۹۴،۲۸۴	ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای ساختن کاغذ یا مقوا	۸۴۳۹۲۰۰۰	۴۹
۹	۱	۰	۰	۷	۰/۲۵	۱۰۴،۷۳۰،۰۶۰	دستگاه‌های کارت‌خوان که ترمینال پرداخت الکترونیکی آنها به وسیله کارت‌های اعتباری می‌باشند	۸۴۷۰۵۰۱۰	۵۰
-	-	-	-	-	۳۷/۹	۱۵،۷۲۷،۷۲۵،۷۷۵	مجموع ۵۰ قلم نخست		

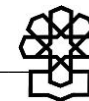
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۲۵	۱۰۴,۶۰۴,۰۶۳	پلی اوره‌تان‌ها، به اشکال ابتدایی	۳۹۰۹۵۰۰۰	۵۱
۵	۰	۰	۱	۱۵	۰/۲۵	۱۰۴,۱۴۹,۹۳۵	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت و گرم نوردشده به شکل غیرطومار، با پهنای ۶۰۰ mm یا بیشتر به ضخامت بیشتر از ۱۰ میلیمتر و عرض بیشتر از ۱۸۵۰ میلیمتر	۷۲۰۸۵۱۱۰	۵۲
۳	۰	۰/۵	۰/۵	۷	۰/۲۵	۱۰۳,۹۱۳,۸۹۳	عدس خشک، غلاف کنده، حتی پوست کنده شده	۷۱۳۴۰۰۰	۵۳
۹	۱	۰	۰	۷	۰/۲۵	۱۰۲,۷۴۹,۰۴۳	سایردستگاه‌ها بجز مودم باسیم و دستگاه‌های قطع و وصل	۸۵۱۷۶۲۹۰	۵۴
۳	۰	۰	۱	۱۰	۰/۲۵	۱۰۲,۶۶۳,۷۲۷	دانه کنجد حتی خرد شده	۱۲۰۷۴۰۰۰	۵۵
۷	۰	۰	۱	۴	۰/۲۵	۱۰۲,۲۲۱,۲۰۰	الکترودهای زغالی برای کوره‌ها	۸۵۴۵۱۱۰۰	۵۶
۶	۰	۰	۱	۴	۰/۲۴	۱۰۱,۳۷۰,۰۸۸	سایر واحدهای حافظه بجز دیسک‌خوان نواری	۸۴۷۱۷۰۹۰	۵۷
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۲۴	۱۰۰,۷۵۲,۸۵۸	متیونین	۲۹۳۰۴۰۰۰	۵۸
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۲۴	۹۹,۶۲۲,۷۴۷	سایر لوله‌ها برای جداره‌سازی یا لوله‌گذاری (غیر از لوله حفاری) برای استخراج نفت یا گاز	۷۳۰۴۲۹۰۰	۵۹
۴	۰	۰	۱	۴-۷	۰/۲۴	۹۷,۹۲۱,۶۵۰	پنبه، حلاجی نشده یا شانه‌زده	۵۲۰۱۰۰۰۰	۶۰
۷	۰	۰	۱	۱۰	۰/۲۳	۹۵,۱۱۳,۸۲۰	سایر شیرها و وسایل همانند برای لوله، دیگ، اب گرم یا بخار، منبع، بشکه و همانند،... غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۸۱۸۰۹۰	۶۱
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۲۳	۹۴,۹۸۲,۶۴۹	خمیرچوب شیمیایی، آماده شده با سود یا با سولفات، غیر از خمیرها از درجه حل‌شونده، نیمه سفیدشده تیره کاج	۴۷۰۳۲۱۰۰	۶۲
۸	۰	۰	۱	۴	۰/۲۳	۹۴,۲۶۶,۲۲۶	سایر اجزا و قطعات توربو جت‌ها یا توربو پراپلرها غیر از پره‌های ثابت و متحرک توربین گازی	۸۴۱۱۹۹۹۰	۶۳
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۲۲	۹۲,۴۴۸,۱۳۰	سایر پلی اتیلن گرید لوله با چگالی ۹۴ درصد یا بیشتر بجز نوع پودری	۳۹۰۱۲۰۱۹	۶۴
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۲۲	۹۱,۸۶۱,۴۸۵	سایر اجزا و قطعات ماشین‌های رختشویی خانگی و غیرخانگی غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۵۰۹۰۹۰	۶۵
۷	۰	۰	۱	۴	۰/۲۲	۸۹,۴۱۷,۹۲۳	کمپرسورهای برودتی مخصوص کولر خودروهای سواری، سواری کار و وانت	۸۴۱۴۳۰۳۰	۶۶

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهم از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهم سرمایه‌ای	سهم مصرفی	سهم واسطه‌ای						
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۲۲	۸۹,۳۷۶,۱۴۸	تخم سبزیجات برای کشت	۱۲۰۹۹۱۰۰	۶۷
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۲۱	۸۷,۶۸۰,۵۴۸	سایر کاغذ و مقواهای چندلایه عایق رطوبت غیرمذکور	۴۸۱۱۹۰۹۰	۶۸
۵	۰	۰	۱	۴۰	۰/۲۱	۸۷,۰۷۴,۸۱۴	شکر تصفیه نشده بدون اضافه کردن مواد خوشبوکننده از نیشکر	۱۷۰۱۱۱۰۰	۶۹
۹	۱	۰	۰	۲۰	۰/۲۰	۸۴,۷۶۰,۰۹۱	تراکتورهای جاده‌ای برای نیمه تریلرها	۸۷۰۱۲۰۰۰	۷۰
۹	۰	۱	۰	۵۵	۰/۲۰	۸۴,۳۳۹,۳۳۶	قند و شکر تصفیه شده غیرمذکور در جای دیگر آماده مصرف	۱۷۰۱۹۹۰۰	۷۱
۷	۰/۳	۰	۰/۷	۱۰	۰/۲۰	۸۳,۷۴۷,۵۰۹	موتورهای پیستونی تناوبی با ظرفیت بیشتر از ۵۰ تا ۲۵۰ سانتیمتر مکعب برای وسایل نقلیه فصل ۸۷، بجز دوزمانه	۸۴,۷۳۲۹۰	۷۲
۵	۰	۰	۱	۱۰	۰/۲۰	۸۳,۶۲۳,۹۹۷	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت نوردشده، با پهنای حداقل ۶۰۰ mm آبکاری شده یا اندودشده با روی غیرمذکور در جای دیگر	۷۲۱۰۴۹۰۰	۷۳
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۲۰	۸۳,۲۷۴,۲۹۳	سایر کاغذ مقوا قشرنرزه اندود نشده به وزن حداقل ۴۰ و حداکثر ۱۵۰ گرم به شکل رول بدون الیاف	۴۸۰۲۵۵۰۰	۷۴
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۲۰	۸۲,۲۳۶,۹۶۳	پودر جاذب و پلیمرهای اکریلیک جامد	۳۹۰۶۹۰۷۰	۷۵
۸	۱	۰	۰	۴۰	۰/۲۰	۸۲,۱۴۱,۳۰۷	وسایل نقلیه حمل‌ونقل کالا، با موتور جرقه‌ای - احتراقی، به وزن ناخالص وسیله نقلیه (g.v.w) حداکثر ۵ تن	۸۷۰۴۳۱۰۰	۷۶
۵	۰	۰	۱	۲۰	۰/۲۰	۸۲,۰۴۹,۵۴۴	میله‌ها، گرم نوردشده، به صورت طومارهای نامنظم پیچیده شده، از فولاد ممزوج، که در جای دیگر ذکر نشده.	۷۲۲۷۹۰۰۰	۷۷
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۲۰	۸۱,۳۹۲,۰۳۱	ماشین‌های جور کردن، غربال کردن، جدا کردن یا شستن خاک، سنگ و کلوخه‌ها و سایر مواد معدنی جامد	۸۴۷۴۱۰۰۰	۷۸
۷	۰	۰/۳	۰/۷	۲۰	۰/۱۹	۸۰,۶۹۴,۰۶۳	چای سیاه (تخمیرشده) و جزئاً تخمیرشده به نحوی دیگر بجز ردیف‌های ۰۹۰۲۴۰۱۰	۹۰۲۴۰۹۰	۷۹
۱۰	۰	۰	۱	۳۲	۰/۱۹	۷۹,۳۶۱,۲۶۷	انواع کابینت یخچال، یخچال فریزر، فریزر و سایید بای سایید	۸۴۱۸۹۹۳۰	۸۰

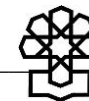
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهم از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهم سرمایه‌ای	سهم مصرفی	سهم واسطه‌ای						
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۴۰	۰/۱۹	۷۸,۶۷۷,۱۱۶	سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر بیشتر از ۱۰۰۰ CC اما از ۱۵۰۰ CC بیشتر نباشد بجز آمبولانس‌ها و خودروهای هیبریدی	۸۷۰۳۲۲۹۰	۸۱
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۹	۷۸,۶۳۳,۲۷۱	سایر پلی استیرین به اشکال ابتدایی قابل انبساط بجز مقاوم در برابر آتش	۳۹۰۳۱۱۹۰	۸۲
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۱۹	۷۸,۳۴۸,۶۳۸	ماشین‌آلات برای پرکردن، بستن، درپوش گذاشتن یا درزگیری کردن بطری‌ها، پیت‌ها و غیره و دستگاه‌های گازدار کردن نوشابه‌ها	۸۴۲۲۳۰۰۰	۸۳
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۹	۷۸,۲۲۷,۲۹۵	سوپر فسفات‌ها	۳۱۰۳۱۰۰۰	۸۴
۷	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۹	۷۷,۹۴۱,۴۲۶	سایر اجزا و قطعات منحصراً برای موتورهای پیستونی درون‌سوز جرقه‌ای - احتراقی	۸۴۰۹۹۱۹۰	۸۵
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۸	۷۵,۴۲۵,۸۶۱	شیره کائوچوی طبیعی، حتی پیش ولکانیزه شده به اشکال ابتدایی یا به صورت صفحه، ورق یا نوار	۴۰۰۱۱۰۰۰	۸۶
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۱۸	۷۴,۹۴۶,۰۳۲	ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای تهیه یا تولید صنعتی غذاها یا نوشابه‌ها، غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۳۸۸۰۰۰	۸۷
۵	۰	۰	۱	۴	۰/۱۸	۷۴,۵۰۲,۹۱۸	محصولات تخت نوردشده از فولاد ممزوج فقط سرد نوردشده با پهنای ۶۰۰ mm یا بیشتر غیرمذکور در جای دیگر	۷۲۲۵۵۰۰۰	۸۸
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۱۸	۷۴,۱۱۹,۲۲۷	ماشین‌ها برای مخلوط کردن، ورز دادن، خرد کردن، سائیدن، غربال کردن، الک کردن، هموژنیزه کردن، امولسیونه کردن یا به هم زدن	۸۴۷۹۸۲۰۰	۸۹
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۱۸	۷۳,۳۲۳,۰۰۲	سایر داروهای حاوی سایر آنتی‌بیوتیک که تولید داخلی ندارند به صورت خرده‌فروشی	۳۰۰۴۲۰۹۰	۹۰
۷	۰	۰/۲	۰/۸	۳۲	۰/۱۷	۷۱,۶۶۲,۹۵۷	پارچه‌های تاروپودباف، رنگریزی شده، از نخ رشته‌های سنتتیک، با حداقل ۸۵ درصد رشته‌های پلی استرستوره	۵۴۰۷۵۲۰۰	۹۱
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۱۷	۷۱,۰۵۷,۵۵۸	ماشین‌های ریخته‌گری قالب‌ریزی از نوعی که در متالوژی یا ریخته‌گری فلزات به کار می‌روند	۸۴۵۴۳۰۰۰	۹۲
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۷	۷۰,۷۳۵,۵۹۶	ایزوسیانات‌ها	۲۹۲۹۱۰۰۰	۹۳

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهم از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهم سرمایه‌ای	سهم مصرفی	سهم واسطه‌ای						
۵	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۷	۶۹,۳۳۵,۷۴۱	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت نوردشده، با پهنای حداقل ۶۰۰ mm رنگ شده، ورنی زده، یا اندودشده با مواد پلاستیک	۷۲۱۰۷۰۰۰	۹۴
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۱۷	۶۸,۵۸۶,۰۷۷	ماشین‌های بسته‌بندی و ماشین‌های لفاف کردن کالاها غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۲۲۴۰۰۰	۹۵
۷	۱	۰	۰	۱۵	۰/۱۶	۶۸,۰۷۵,۲۱۸	سایر تلمبه‌های گریز از مرکز برای مایعات که در جای دیگر مذکور نباشد	۸۴۱۳۷۰۹۰	۹۶
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۱۶	۶۷,۹۵۴,۲۵۱	سایر لوله‌های بدون درز مورد استفاده در خطوط نفت یا گاز غیرفولاد زنگ نزن	۷۳۰۴۱۹۹۰	۹۷
۷	۰	۰	۱	۲۰	۰/۱۶	۶۷,۷۲۲,۷۰۶	لاستیک رویی چرخ بادی، نو، از کائوچو از انواعی که برای اتوبوس‌ها و اتومبیل‌های باری به کار می‌رود به استثنای سایز ۲۲/۵	۴۰۱۱۲۰۹۰	۹۸
۷	۱	۰	۰	۴	۰/۱۶	۶۷,۰۹۹,۶۴۲	دوربین‌های تلویزیونی، دوربین‌های دیجیتال و دوربین‌های ضبط ویدئویی	۸۵۲۵۸۰۰۰	۹۹
۹	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۶	۶۷,۰۷۳,۴۴۸	مدارهای چاپی	۸۵۳۴۰۰۰۰	۱۰۰
-	-	-	-	-	۴۸۰	۱۹,۹۳۰,۹۸۵,۱۰۴	مجموع ۱۰۰ قلم نخست		
۵	۰	۰	۱	۱۰	۰/۱۵۸	۶۵,۴۵۲,۰۳۳	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت نوردشده، با پهنای حداقل ۶۰۰ mm به ضخامت کمتر از ۰/۵ میلی‌متر آبکاری شده... باقلع	۷۲۱۰۱۲۰۰	۱۰۱
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۵۷	۶۵,۰۴۳,۴۸۹	سایر فرآورده‌های غیرمذکور که دارای ۷۰ درصد وزنی یا بیشتر نفت یا روغن‌های معدنی قیری	۲۷۱۰۱۹۹۰	۱۰۲
۸	۰	۰	۱	۴	۰/۱۵۵	۶۴,۳۵۴,۱۸۷	خطوط راه‌آهن از چدن، آهن یا از فولاد ریل	۷۳۰۲۱۰۰۰	۱۰۳
۵	۰	۰	۱	۱۰	۰/۱۵۲	۶۲,۹۸۹,۶۹۰	سایر کاغذها و مقواها به صورت چندلا	۴۸۱۰۹۲۰۰	۱۰۴
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۵۰	۶۲,۲۳۴,۲۷۰	سایر کاغذ و مقوا اندوده آغشته یا پوشانده با مواد پلاستیکی بجز ردیف ۴۸۱۱۵۱۰۰	۴۸۱۱۵۹۰۰	۱۰۵
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۱۵۰	۶۲,۰۳۷,۹۷۷	سایر داروهای هورمون‌دار فاقد آنتی‌بیوتیک دارای انسولین که تولید داخلی ندارند	۳۰۰۳۳۱۹۰	۱۰۶
۸	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۴۹	۶۱,۸۲۵,۰۲۹	سایر مصنوعات از مواد پلاستیکی غیرمذکور بجز کپسول دارویی از نوع ژلاتین سخت	۳۹۲۶۹۰۹۹	۱۰۷
۵	۰	۰	۱	۴	۰/۱۴۹	۶۱,۷۷۱,۶۴۴	کمپرسورها که در تجهیزات مولد سرما به کار می‌روند با ضریب کارایی حداقل ۱/۳۵	۸۴۱۴۳۰۱۱	۱۰۸

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۴۹	۶۱,۶۳۱,۵۹۷	اکسید آلومینیم غیر از کورندوم مصنوعی	۲۸۱۸۲۰۰۰	۱۰۹
۹	۰/۸	۰/۲	۰	۱۵	۰/۱۴۹	۶۱,۶۲۷,۶۳۹	ماشین‌های خودکار داده‌پردازی شخصی (pc) کیفی (note book)	۸۴۷۱۳۰۲۰	۱۱۰
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۴۸	۶۱,۰۲۱۴,۴۰۲	اسکیپ جک یا بونیتو با شکم راه راه	۳۰۳۴۳۰۰	۱۱۱
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۱۴۵	۶۰,۳۶۱,۲۷۹	سایر اجزا و قطعات یخچال‌ها، فریزرها و سایر تجهیزات سردکننده یا منجمدکننده بجز ردیف‌های ۸۴۱۸۹۱۰ و ۸۴۱۸۹۱۰۰	۸۴۱۸۹۹۹۰	۱۱۲
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۱۴۵	۶۰,۰۶۷,۱۷۲	سایر آنتی‌بیوتیک‌ها غیرمذکور در جای دیگر	۲۹۴۱۹۰۹۰	۱۱۳
۷	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۴۴	۵۹,۸۶۸,۴۶۱	لاستیک رویی چرخ بادی، نو، از کائوچو از انواعی که برای اتوبوس‌ها و اتومبیل‌های باری به کار می‌رود با سایز ۲۲/۵	۴۰۱۱۲۰۱۰	۱۱۴
۳	۰	۰	۱	۷	۰/۱۴۲	۵۹,۰۷۵,۹۲۸	سایر کک‌ها و نیمه کک‌ها، زغال سنگ، لینییت یا تورب زغال قرع غیرمذکور در جای دیگر	۲۷۰۴۰۰۹۰	۱۱۵
۹	۰	۰/۹	۰/۱	۲۶	۰/۱۴۱	۵۸,۰۴۸۲,۴۷۴	فرآورده‌های زیبایی و آرایشی و فرآورده‌هایی برای مراقبت از پوست غیر از اقلام مشمول ردیف‌های ۳۳۰۴۱۰۰۰ لغایت ۳۳۰۴۹۱۰۰	۳۳۰۴۹۹۰۰	۱۱۶
۷	۰/۲	۰	۰/۸	۱۰	۰/۱۴۰	۵۸,۰۱۲۴,۵۱۸	موتور پیستونی درونسوز تراکمی - احتراقی برای وسایل نقلیه فصل ۸۷ بجز ردیف ۸۴۰۸۲۰۱۰	۸۴۰۸۲۰۹۰	۱۱۷
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۸	۵۷,۱۱۳,۷۶۵	سولفات پتاسیم	۳۱۰۴۳۰۰۰	۱۱۸
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۱۳۷	۵۷,۰۳۱,۲۸۱	بلیرینگ	۸۴۸۲۱۰۰۰	۱۱۹
۷	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۷	۵۷,۰۱۸,۹۳۹	اجزا و قطعات ماشین‌آلات سوراخ کردن زمین یا چاه کندن مشمول شماره فرعی ۸۴۳۰۴۱ یا ۸۴۳۰۴۹	۸۴۳۱۴۳۰۰	۱۲۰
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۶	۵۶,۴۶۴,۳۱۴	افزودنی‌ها برای روغن‌های روان‌کننده دارای روغن‌های نفتی یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری	۳۸۱۱۲۱۰۰	۱۲۱
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۶	۵۶,۴۴۵,۶۹۳	سایر پلی‌اترها به اشکال ابتدایی غیرمذکور در جای دیگر	۳۹۰۷۲۰۹۰	۱۲۲

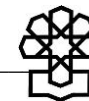
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهم از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهم سرمایه‌ای	سهم مصرفی	سهم واسطه‌ای						
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۶	۵۶،۲۴۸،۱۵۵	کرافت لاینر، سفیدنشده قشرنزده، به شکل رول یا ورق	۴۸۰۴۱۱۰۰	۱۲۳
۸	۱	۰	۰	۲۰	۰/۱۳۵	۵۵،۹۱۶،۵۶۳	انواع بیل مکانیکی نو، به قدرت ۲۰۰ اسب بخار و کمتر با قابلیت چرخش فوقانی ۳۶۰ درجه	۸۴۲۹۵۲۱۱	۱۲۴
۶	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۳۵	۵۵،۸۹۳،۸۰۲	محورهای محرک با دیفرانسیل، حتی مجهز به سایر اجزای تشکیل دهنده انتقال نیرو، برای سواری، سواری کار، وانت و تراکتور کشاورزی	۸۷۰۸۵۰۱۱	۱۲۵
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۴	۵۵،۵۱۴،۹۰۵	سایر زغال سنگ‌ها، بهم فشرده نشده که در جای دیگری مذکور نباشد	۲۷۰۱۱۹۰۰	۱۲۶
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۲	۵۴،۷۴۸،۷۸۶	آلومینیم به صورت کارنشده، غیرممزوج	۷۶۰۱۱۰۰۰	۱۲۷
۸	۰	۰	۱	۴	۰/۱۳۲	۵۴،۶۷۰،۵۱۸	سیستم کنترل الکترونیکی ترمز ضدقفل (ABS)	۹۰۳۲۸۹۳۰	۱۲۸
۲	۱	۰	۰	۵	۰/۱۳۲	۵۴،۶۴۲،۲۹۶	سایر آلات و وسایل مورد استفاده در علوم پزشکی، جراحی و دامپزشکی، غیرمذکور در جای دیگر	۹۰۱۸۹۰۹۰	۱۲۹
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۱۳۱	۵۴،۳۲۴،۱۱۲	موتور گیربکس آسانسور شامل الکتروموتور، جعبه دنده، پولی و ترمز بر روی یک پایه مشترک با موتور برقی	۸۴۲۵۳۱۱۰	۱۳۰
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۱۳۱	۵۴،۲۱۱،۲۱۹	ماشین‌های قالب‌گیری تزریقی برای کار کردن روی کائوچو یا مواد پلاستیکی یا برای ساختن محصولات از این مواد	۸۴۷۷۱۰۰۰	۱۳۱
۶	۰	۰	۱	۴۰	۰/۱۳۰	۵۳،۷۵۴،۸۲۴	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ CC با ساخت داخل کمتر از ۱۴ درصد	۹۸۸۷۰۳۱۱	۱۳۲
۸	۰	۰	۱	۷	۰/۱۲۸	۵۲،۹۴۶،۸۵۷	ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای مایع کردن هوا یا سایر گازها	۸۴۱۹۶۰۰۰	۱۳۳
۹	۱	۰	۰	۷	۰/۱۲۷	۵۲،۶۳۵،۶۱۱	دستگاه گیرنده و فرستنده از نوع SDH به ظرفیت ۱۵۵ مگابیت بر ثانیه (۱STM) و بالاتر	۸۵۱۷۶۱۲۰	۱۳۴
۷	۰	۰	۱	۳۲	۰/۱۲۶	۵۲،۳۵۹،۴۵۴	سایر پارچه‌های نسجی آغشته شده یا اندوده یا منطبق شده با مواد پلاستیکی غیرمذکور در جای دیگر	۵۹۰۳۹۰۹۰	۱۳۵
۵	۰	۰	۱	۴	۰/۱۲۵	۵۱،۹۸۱،۷۳۷	محصولات فولاد زنگ نزن تخت فقط سرد نوردشده، با پهنای ۶۰۰ mm یا بیشتر به ضخامت	۷۲۱۹۳۴۰۰	۱۳۶

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
							۰/۵ لغایت ۱ mm		
۴	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۲۳	۵۱,۰۶۲,۸۴۱	فرومکنز دارای بیش از ۱ درصد ولی مساوی یا کمتر از ۲ درصد وزنی کربن، سایر ابعاد	۷۲۰۲۱۹۹۰	۱۳۷
۹	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۲۳	۵۰,۹۴۸,۴۴۰	سایر تخته‌های فیبری از چوب یا سایر مواد چوبی با تراکمی بیش از ۰/۵ گرم بر سانتیمتر مکعب لکن نه بیش از ۰/۸ گرم بر سانتیمتر مکعب کار شده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده شده	۴۴۱۱۹۳۹۰	۱۳۸
۵	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۲۲	۵۰,۴۶۵,۴۰۴	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت یا گرم نوردشده، با پهنای حداقل ۶۰۰ mm غیرمذکور در جای دیگر	۷۲۰۸۹۰۰۰	۱۳۹
۳	۰	۰	۱	۱۰	۰/۱۲۱	۵۰,۲۰۱,۸۱۴	روغن پالم کرنل تصفیه شده RBD غیر از استئارین و پالم کرنل استئارین	۱۵۱۳۲۹۱۹	۱۴۰
۶	۰	۰	۱	۲۰	۰/۱۱۹	۴۹,۳۶۱,۵۲۱	قطعات منفصله برای تولید تراکتورهای جاده‌ای برای نیمه تریلرها با ساخت داخل کمتر از ۱۴ درصد	۹۸۸۷۰۱۲۱	۱۴۱
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۱۱۶	۴۷,۹۷۰,۳۳۱	دستگاه‌های تشخیص امراض از طریق نمایش رزناس مغناطیسی (MRI)	۹۰۱۸۱۳۰۰	۱۴۲
۷	۰	۰	۱	۷	۰/۱۱۵	۴۷,۵۱۷,۹۶۷	سایر اجزا و قطعات غیرمذکور مربوط به شماره ۸۵۲۵ لغایت ۸۵۲۸	۸۵۲۹۹۰۹۰	۱۴۳
۹	۰/۸	۰/۲	۰	۴	۰/۱۱۴	۴۷,۳۶۳,۰۴۰	رایانه لوحی (TABLET PC) با صفحه نمایش لمسی حداقل ۷ اینچ حتی با قابلیت نصب سیم کارت	۸۴۷۱۳۰۴۰	۱۴۴
۷	۰	۰	۱	۴	۰/۱۱۴	۴۷,۱۷۱,۸۶۲	آلیاژهای آلومینیم کارنشده	۷۶۰۱۲۰۰۰	۱۴۵
۳	۰	۰/۲	۰/۸	۲۶	۰/۱۱۳	۴۶,۹۲۹,۹۰۴	ماهی تیلاپیا (Oreochromis spp) فیله منجمد	۰۳۰۴۶۱۰۰	۱۴۶
۹	۰/۲	۰/۸	۰	۴	۰/۱۱۳	۴۶,۶۹۱,۸۳۴	سایر وسایل نقلیه هیبریدی دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی جرقه‌ای - احتراقی با حجم سیلندر بیشتر از ۲۰۰۰ cc اما از ۲۵۰۰ cc بیشتر نباشد	۸۷۰۳۲۳۲۱	۱۴۷
۷	۱	۰	۰	۷	۰/۱۱۲	۴۶,۵۷۲,۵۰۸	ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای از صافی گذراندن یا تصفیه کردن آب	۸۴۲۱۲۱۰۰	۱۴۸
۴	۰	۰	۱	۷	۰/۱۱۱	۴۵,۸۶۲,۰۴۵	گرید بطری (پلی اتیلن ترفتالات)	۳۹۰۷۶۰۲۰	۱۴۹

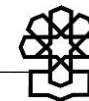
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۱۱۰	۴۵,۶۶۰,۱۰۲	سایر داروهای حاوی آلکالوئیدها یا مشتقات آنها فاقد هورمون‌ها یا محصولات ۲۹۳۷ یا آنتی‌بیوتیک‌ها که تولید داخلی ندارند	۳۰۰۴۴۰۹۰	۱۵۰
-	-	-	-	-	۵۴/۷	۲۲,۶۹۴,۸۴۹,۳۳۷	مجموع ۱۵۰ قلم نخست		
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۱۰۹	۴۵,۴۲۲,۷۷۰	ماشین‌های ساختن یا عمل آوردن شیشه یا اشیای شیشه‌ای با حرارت (غیر از الیاف اپتیکی)	۸۴۷۵۲۹۰۰	۱۵۱
۵	۰	۰	۱	۴	۰/۱۰۹	۴۵,۱۷۴,۸۴۵	محصولات از فولاد ممزوج تخت نوردشده، با پهنای ۶۰۰mm یا بیشتر، آبکاری یا اندودشده با روی به نحوی دیگر	۷۲۲۵۹۲۰۰	۱۵۲
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۱۰۷	۴۴,۵۸۲,۴۹۴	سایر داروهای دارای هورمون‌ها یا سایر محصولات شماره ۲۹۳۷ فاقد آنتی‌بیوتیک که تولید مشابه داخلی ندارند	۳۰۰۴۳۱۹۰	۱۵۳
۸	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۰۷	۴۴,۵۷۰,۶۲۰	قطعات منفصله تراکتور جاده‌ای برای نیمه تریلرها با ساخت داخل ۱۴ درصد تا کمتر از ۲۰ درصد به استثنای موتور، گیربکس، اکسل، کولر، جعبه فرمان و لاستیک	۹۸۸۷۰۱۲۲	۱۵۴
۹	۰	۰	۱	۱۵	۰/۱۰۷	۴۴,۳۲۹,۱۲۷	سایر تخته‌های فیبری از چوب یا سایر مواد چوبی با تراکمی بیش از ۰/۸ گرم بر سانتیمتر مکعب کارشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده شده	۴۴۱۱۹۲۹۰	۱۵۵
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۱۰۷	۴۴,۲۳۹,۵۰۷	خمیر چوب شیمیایی آماده شده با سود یا با سولفات، نیمه سفیدشده یا سفیدشده از غیر تیره کاج	۴۷۰۳۲۹۰۰	۱۵۶
۶	۰	۰	۱	۴	۰/۱۰۴	۴۳,۳۰۲,۸۲۱	ترمزهای لکوموتیو راه‌آهن یا نواقل روی خط راه‌آهن (غیر از ترمزهای هوای فشرده) و قطعات آنها	۸۶۰۷۲۹۰۰	۱۵۷
۹	۰	۱	۰	۲۶	۰/۱۰۴	۴۳,۲۳۳,۸۰۸	سه‌چرخه‌ها، روروک‌ها، اتومبیل‌های رکاب‌زنی و اسباب‌بازی‌های چرخدار مشابه؛ کالسکه‌های عروسک؛ سایر اسباب‌بازی‌ها؛ مدل‌های کوچک اندازه شده «مقیاس و مدل‌های تفریحی مشابه، خواه کار کند یا نکند؛ پازل‌هایی از کلیه انواع»	۹۵۰۳۰۰۱۰	۱۵۸
۴	۰	۰/۱	۰/۹	۴	۰/۱۰۴	۴۳,۱۵۷,۴۱۹	دسته الیاف از رشته‌های سنتتیک، از آکرلیک یا مدآکرلیک	۵۵۰۱۳۰۰۰	۱۵۹

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهم از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهم سرمایه‌ای	سهم مصرفی	سهم واسطه‌ای						
۸	۱	۰	۰	۷	۰/۱۰۴	۴۳,۱۴۱,۸۲۸	مجموعه ماشین‌آلات (Plants) تقطیر یا تصفیه (Rectifying)	۸۴۱۹۴۰۰۰	۱۶۰
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۱۰۳	۴۲,۶۱۹,۹۹۳	توتون و تنباکو که قسمتی یا تمام برگ‌های آن دور بریده یا ساقه بریده باشد	۲۴۰۱۲۰۰۰	۱۶۱
۷	۱	۰	۰	۱۰	۰/۱۰۲	۴۲,۲۸۵,۶۱۳	بالبره‌های آبگون‌ها	۸۴۱۳۸۲۰۰	۱۶۲
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۱۰۲	۴۲,۲۶۷,۵۱۷	مفصل‌های مصنوعی	۹۰۲۱۳۱۰۰	۱۶۳
۴	۰	۰/۱	۰/۹	۴	۰/۱۰۲	۴۲,۱۹۵,۹۹۱	الیاف مصنوعی غیریکسره، از ویسکوزیون، حلاجی نشده، شانه نزده یا برای نخ‌ریسی عمل‌آوری نشده	۵۵۰۴۱۰۰۰	۱۶۴
۶	۰	۰	۱	۲۰	۰/۱۰۰	۴۱,۶۴۶,۳۸۳	قطعات منفصله جهت تولید وسیله نقلیه حمل‌ونقل کالا با وزن بیش از ۵ تن دیزل و بنزین با ساخت داخل کمتر از ۱۴ درصد (کامیون و کامیونت)	۹۸۸۷۰۴۳۱	۱۶۵
۲	۰	۰/۵	۰/۵	۴	۰/۱۰۰	۴۱,۳۸۳,۷۸۷	سایر سوزن‌ها کاترها و کانول‌ها، همانند، غیرمذکور در جای دیگر	۹۰۱۸۳۹۲۹	۱۶۶
۸	۰	۰	۱	۱۰	۰/۰۹۹	۴۱,۱۲۹,۰۸۴	شیر برای انتقالات اولئوهیدرولیکی یا پنوماتیکی	۸۴۸۱۲۰۰۰	۱۶۷
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۰۹۹	۴۰,۹۴۳,۳۹۹	ماشین‌های دارای دو یا تعدادی کارکرد چاپ گرفتن، کپی کردن یا ارسال فکس با قابلیت انتقال به ماشین‌های خودکار داده‌پرداز می‌باشد	۸۴۴۳۳۱۰۰	۱۶۸
۶	۰	۰	۱	۵	۰/۰۹۹	۴۰,۹۱۲,۷۱۹	اجزا و قطعات خاص کیسه ایمنی هوا	۸۷۰۸۹۵۱۰	۱۶۹
۲	۰	۰/۸	۰/۲	۴	۰/۰۹۸	۴۰,۷۳۲,۴۶۵	سایر داروهای حاوی ویتامین‌ها یا حاوی سایر محصولات شماره ۲۹۳۶ که تولید داخلی ندارند	۳۰۰۴۵۰۹۰	۱۷۰
۵	۰	۰	۱	۱۰	۰/۰۹۸	۴۰,۷۰۹,۱۶۳	سایر فرآورده‌های غذایی که در جای دیگر مذکور یا مشمول نباشد	۲۱۰۶۹۰۹۰	۱۷۱
۷	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۸	۴۰,۵۵۵,۱۹۲	کک کویل آلومینیمی ۰/۲۷۴ و ۲۹۵ میلیمتر و عرض ۱۶۸۳/۲۰ و ۱۷۴۲ میلیمتر برای تولید بدنه قوطی دوتکه	۷۶۰۶۹۲۹۱	۱۷۲
۵	۰	۰	۱	۱۰	۰/۰۹۷	۴۰,۲۷۳,۶۶۰	سایر تخته‌های فیبری از چوب یا سایر مواد چوبی با تراکمی نه بیش از ۰/۵ گرم بر سانتیمتر مکعب کارنشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	۴۴۱۱۹۴۱۰	۱۷۳

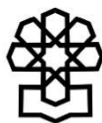
اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۷	۴۰,۱۵۷,۲۳۵	سایر فرآورده‌های صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته غیرمذکور در جای دیگر	۳۸۲۴۹۰۹۰	۱۷۴
۳	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۷	۴۰,۰۹۱,۲۴۳	پلی استایرن قابل انبساط و مقاوم در برابر آتش	۳۹۰۳۱۱۱۰	۱۷۵
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۶	۳۹,۸۵۱,۲۲۸	اکریلونیتریل	۲۹۲۶۱۰۰۰	۱۷۶
۸	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۶	۳۹,۷۰۰,۳۵۸	اجزا و قطعات مربوط به ماشین‌آلات ردیف ۸۴۷۴ غیر از لاینر، چکش، کانکتیو، منتل	۸۴۷۴۹۰۹۰	۱۷۷
۷	۱	۰	۰	۷	۰/۰۹۵	۳۹,۵۷۵,۱۲۰	واگن‌های باری سبک و سنگین راه‌آهن یا تراموا، روباز، با دیواره‌های جدا نشدنی به ارتفاع بیش از ۶۰ cm	۸۶۰۶۹۲۰۰	۱۷۸
۹	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۵	۳۹,۵۳۰,۱۷۴	لامپ LED	۸۵۴۳۷۰۲۰	۱۷۹
۶	۱	۰	۰	۴	۰/۰۹۵	۳۹,۴۳۸,۵۵۹	سایر مجموعه مولدها که با نیروی باد کار کند ۶۶۰ کیلوولت بیشتر	۸۵۰۲۳۱۹۰	۱۸۰
۶	۱	۰	۰	۲۶	۰/۰۹۵	۳۹,۳۶۵,۴۹۶	تجهیزات برقی علامت دادن ایمنی یا کنترل ترافیک، برای جاده، راه‌های آبی داخلی، تسهیلات پارکینگ، تأسیسات بندری یا باند فرودگاه	۸۵۳۰۸۰۰۰	۱۸۱
۶	۰	۰	۱	۱۰	۰/۰۹۴	۳۹,۱۶۵,۰۶۲	تیوپ وایر اوت لامپ کم‌مصرف	۸۵۳۹۹۰۲۰	۱۸۲
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۴	۳۹,۱۲۹,۰۸۹	سایر امینوالکل- فنل‌ها، امینو- اسید- فنل‌ها و سایر ترکیبات امینه با عامل اکسیژنه غیرمذکور	۲۹۲۲۵۰۹۰	۱۸۳
۸	۱	۰	۰	۴	۰/۰۹۴	۳۸,۹۶۴,۴۵۵	پرس‌ها برای ساختن تخته از خرده‌چوب، تخته فیبر ساختمانی از چوب یا سایر مواد چوبی و سایر دستگاه‌ها برای عمل آوردن چوب یا چوب‌پنبه	۸۴۷۹۳۰۰۰	۱۸۴
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۳	۳۸,۶۲۹,۱۹۸	اسانس‌های مورد مصرف در صنایع شوینده، آرایشی و بهداشتی	۳۳۰۲۹۰۱۰	۱۸۵
۹	۱	۰	۰	۴	۰/۰۹۲	۳۸,۲۹۰,۰۷۱	دامپرها برای استفاده در خارج از شاهراه‌ها با وزن ناخالص بیش از ۳۰ تن	۸۷۰۴۱۰۹۰	۱۸۶
۵	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۱	۳۷,۸۲۴,۹۸۹	محصولات از فولاد زنگ نزن تخت فقط سرد نوردشده، با پهنای ۶۰۰ mm یا بیشتر به ضخامت ۱ لغایت ۳ mm	۷۲۱۹۳۳۰۰	۱۸۷
۲	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۱	۳۷,۸۲۱,۷۰۸	پیچ و میله و پلاک درون اندامی	۹۰۲۱۱۰۱۰	۱۸۸
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۱	۳۷,۶۱۰,۴۴۲	نوار و لبه و روکش جهت اوراق فشرده چوبی از پلیمرهای کلرووینیل حاوی حداقل ۶ درصد	۳۹۲۰۴۳۱۰	۱۸۹

اولویت گروه کالایی	نوع مصرف			نرخ حقوق ورودی	سهام از واردات	ارزش دلاری	شرح تعرفه	شماره تعرفه	ردیف
	سهام سرمایه‌ای	سهام مصرفی	سهام واسطه‌ای						
							پلاستی سائزر		
۹	۱	۰	۰	۱۰	۰/۰۹۱	۳۷,۵۸۴,۵۵۸	ابزارهای سوراخ کردن سنگ یا حفر زمین غیر از ردیف ۸۲۰۷۱۳۰۰، به انضمام اجزا و قطعات	۸۲۰۷۱۹۰۰	۱۹۰
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۰	۳۷,۵۳۲,۳۰۷	پلی کربنات‌ها، به اشکال ابتدایی	۳۹۰۷۴۰۰۰	۱۹۱
۴	۰	۰	۱	۴	۰/۰۹۰	۳۷,۴۲۲,۱۲۶	بازدارنده‌های اکسیداسیون و رسوبات و فرآورده‌های ضدخوردگی و سایر افزودنی‌ها غیر از افزودنی‌های روغن‌های روان‌کننده غیرمذکور	۳۸۱۱۹۰۰۰	۱۹۲
۷	۱	۰	۰	۱۵	۰/۰۹۰	۳۷,۳۰۱,۵۶۹	کوره‌ها و تنورها برای گداختن (Roast)، ذوب کردن یا تحت سایر	۸۴۱۷۱۰۰۰	۱۹۳
۷	۰/۲	۰	۰/۸	۱۵	۰/۰۹۰	۳۷,۲۷۹,۹۶۲	سایر موتور پیستونی تناوبی با ظرفیت سیلندر بیش از ۱۰۰۰ CC برای وسایل نقلیه فصل ۸۷، بجز گاز و دوگانه‌سوز	۸۴۰۷۳۴۹۰	۱۹۴
۶	۰	۰	۱	۱۰	۰/۰۸۹	۳۷,۰۶۵,۷۴۱	مجموعه متشکل از بالاست، بدنه پلاستیکی و کانکتور لامپ کم‌مصرف	۸۵۳۹۹۰۱۰	۱۹۵
۹	۱	۰	۰	۹	۰/۰۸۹	۳۶,۷۴۰,۰۵۳	سایر دستگاه‌ها برای ارسال یا دریافت صدا و غیره، غیرمذکور	۸۵۱۷۶۱۹۰	۱۹۶
۵	۰	۰	۱	۴	۰/۰۸۸	۳۶,۷۰۹,۷۹۴	مرکب چاپ به غیر از رنگ سیاه، حتی تغلیظ شده یا به‌صورت جامد	۳۲۱۵۱۹۰۰	۱۹۷
۷	۰	۰	۱	۳۲	۰/۰۸۸	۳۶,۷۰۵,۳۱۰	پارچه‌های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا منطبق شده با پلی وینیل کلراید	۵۹۰۳۱۰۰۰	۱۹۸
۱	۰	۰/۵	۰/۵	۱۰	۰/۰۸۸	۳۶,۴۵۳,۱۵۲	گوشت ران از نوع گاو بی‌استخوان منجمد	۲۰۲۳۰۱۰	۱۹۹
۹	۰	۰	۱	۱۵	۰/۰۸۸	۳۶,۳۷۷,۰۷۲	تخته فیبر تراکمی متوسط (mdf) با ضخامت بیش از ۹ میلی‌متر کارشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده شده غیرمذکور در جای دیگر	۴۴۱۱۱۴۹	۲۰۰
-	-	-	-	-	۵۹/۵	۲۴,۷۰۵,۹۷۵,۶۱۳	مجموع ۲۰۰ قلم عمده نخست		
-	-	-	-	-	۱۰۰	۴۱,۴۸۹,۵۸۹,۰۲۲	کل واردات کشور در سال ۱۳۹۴		

منابع و مأخذ

۱. آمار دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی ایران مطابق نامه شماره ۹۵/۲۱۰/۵۴۷۱۶ مورخ ۹۵/۰۹/۰۹. ۱۳۹۵.
۲. آمار دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی ایران مطابق نامه شماره ۲۲/۲۵۳/۹۴/۶۰۲۹۸ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۳ و نامه شماره ۴۷/۹۵/۸۷۳۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۲.
۳. بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در جمع رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت به مناسبت هفته دولت مورخ ۱۳۹۳/۶/۵؛ محور سیزدهم از ۱۵ توصیه رهبر انقلاب به دولت روحانی.
۴. پایگاه اینترنتی رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران به آدرس:
<http://www.irica.gov.ir/Portal/Home>
۵. سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» ابلاغی مقام معظم رهبری، مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۲۹.
۶. صادقی یارزندی، سیفالله و مسعود طارم‌سری، فرهنگ توصیفی اصطلاحات تجارت بین‌الملل و سازمان جهانی تجارت، شرکت چاپ و نشر بازرگانی، مؤسسه مطالعات پژوهش‌های بازرگانی، وزارت بازرگانی، تهران، ۱۳۸۵.
۷. تارلی، فتح‌اله، غلامی‌باغی، سعید و سیدشکری، سیدخشیار. طرح پژوهشی نقش تعرفه‌ها در واردات و نظام مناسب در تعیین تعرفه کالاهای وارداتی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی، گروه بازرگانی، پاییز ۱۳۸۷.
۸. کتاب قانون مقررات صادرات و واردات، دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت وزارت صمت، ۱۳۹۴.
۹. گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، تجارت جهانی کالا و خدمات، معاونت طرح و برنامه، شماره ۱۲، ۱۳۹۴.
۱۰. مریدی، سیاوش و علیرضا نوروزی، فرهنگ اقتصادی، مؤسسه کتاب پیشبرد و انتشارات نگاه، ۱۳۷۳.
۱۱. مدرسی، منصور. فرهنگ توصیفی واژگان برنامه‌ریزی و توسعه، انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۸۵.
۱۲. مصوبه هیئت وزیران به شماره ۷۰۶۷۳/ت ۵۳۳۳۴ ه مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۳ در رابطه با تغییر مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
۱۳. نرخ تعرفه بهینه و حمایت از تولید، گزارش با شماره مسلسل ۹۵۵۱، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۷/۱۲/۴.
14. https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/trade_profiles16_e.htm

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۴۳۲

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: کالبدشکافی اقلام عمده وارداتی کشور در سال ۱۳۹۴

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه بازرگانی)

تهیه و تدوین: حسین هرورانی

ناظر علمی: سعید غلامی باغی

متقاضی: معاونت پژوهش‌های اقتصادی

ویراستار تخصصی: ———

ویراستار ادبی: ———

اظهار نظر کنندگان خارج از مرکز: عباس معمارنژاد، فتح‌اله تاری

واژه‌های کلیدی:

۱. مدیریت واردات

۲. تعرفه

۳. کالاهای مصرفی، سرمایه‌ای، واسطه‌ای

۴. اقلام عمده وارداتی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۴/۲۴